

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΓΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΙΩΝ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ

ΤΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ

ΥΠΟ

Η. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

1887

"Εργον οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος
(Ἡαίδδου "Εργα καὶ ἡμέραι. Στχ. 309).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΔΕΩΝΗ

ΟΔΟΣ ΔΕΚΑ — ΕΤΟΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1887

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ — ΙΟΥΛΙΟΣ 1887. — ΤΕΥΧΟΣ Ζ΄.

ΝΟΜΟΣ

*Ἐπιψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς περὶ συστάσεως
Γεωργικῶν Σχολείων.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Σκοπὸς τῶν Σχολείων.

Ἄρθρον 1. Συνιστῶνται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀλληλοδιαδόχως καὶ κατὰ διαλείμματα ἑνὸς τοῦλάχιστον ἔτους τρία γεωργικὰ σχολεῖα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Τὰ σχολεῖα ταῦτα, κληθησόμενα *Τριανταφυλλίδεια*, θέλουσι συντηρεῖσθαι ἐκ τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Τριανταφυλλίδου καὶ σκοπὸν ἔχουσι τὴν μόρφωσιν πρακτικῶν γεωργῶν· τοῦτο δὲ διὰ προσφόρου διδασκαλίας τῶν τελειοτέρων μεθόδων τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς καὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, ὡς καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν στοιχειωδέστερων ἐπιστημονικῶν περὶ γεωργίας γνώσεων, αἵτινες ἴσ' ἀ μεταδίδονται τοῖς μαθητευομένοις δι' ὀμιλιῶν εὐλήπτων. Πρὸς τούτοις δὲ δι' ἀσκήσεως εἰς τὴν λογιστικὴν, τὴν ὅσον ἔνεστιν ἀπλουστέραν καταμέτρησιν γαιῶν καὶ τὴν κατάστρωσιν διαγράμμάτων, ἤτοι τὴν καθαρῶς πρακτικὴν χωρογραφίαν.

Ἄρθρον 2. Ἐκ τῶν σχολείων τούτων ἰδρυθήσονται τὸ μὲν ἐν τῷ παρὰ τὰς Ἀθήνας κτήματι Ροῦφ, ἐν ᾧ ἴσ' ἀ συμπεριληφθῶσι τὰ κτήματα Χασεκῆ, τὸ δημόσιον δενδροκομεῖον, ὁ βοτανικὸς κήπος καὶ ὁ λαχανόκηπος μετὰ τοῦ ὕδατος αὐτῶν,

καὶ αἱ περὶ τὰ ἄλλα γαῖαι, αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὸ δημόσιον, ἀπα-
 ρεῖς τε καὶ πεφυτευμένοι. Τὸ δεύτερον ἐν Ἰέρυθι, περιλαμ-
 βάνον τὰς ἐθνικὰς γαῖας τῆς πρώτης γεωργικῆς σχολῆς Ἰέρυ-
 θος μετὰ τοῦ παρακειμένου ἰπποφορβείου, ὡς καὶ πάντα τὰ
 ἐν αὐταῖς δημόσια κτίρια. Καὶ τὸ τρίτον ἐν τινι τῶν παρὰ τὴν
 Λάρισαν ἐθνικῶν κτημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μαθηταί.

Ἄρθρον 3. Οἱ ἐν τοῖς γεωργικοῖς σχολείοις μαθητευόμενοι
 εἶνε τρόφιμοι μόνον, ἢ δ' ἐν τῷ σχολείῳ συντήρησις αὐτῶν, ὡς
 πρὸς τὴν τροφήν, τὴν κατοικίαν, τὸν ἱματισμὸν καὶ τὰς ἀσχο-
 λίας, κανονισθῆσεται διὰ Β. Διατάγματος· δὲν θὰ διαφέρῃ δὲ
 κατὰ πολὺ τοῦ βίου τῆς εὐπόρου παρ' ἡμῖν γεωργικῆς τάξεως.

Ἄρθρον 4. Γίνονται δεκτοὶ ὡς μαθητευόμενοι νέοι, ἄγον-
 τες ἡλικίαν 14 - 18 ἐτῶν, ἰσχυρὰν καὶ ὑγιᾶ ἔχοντες κρᾶσιν,
 κατὰ πιστοποίησιν ἰατροῦ, ἔχοντες δὲ ἀπολυτήριον ἑλλ. scho-
 λείου.

Ἄρθρον 5. Πᾶς ἡμεδαπὸς ἢ ἀλλοδαπὸς, ὁ ἔχων τ' ἀνω-
 τέρῳ προσόντα, δύναται νὰ ἐγγραφῇ ἐν τινι τῶν σχολείων τού-
 των, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ διὰ Β. Διατάγματος ὀρι-
 σθησομένου δι' ἕκαστον αὐτῶν ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, προκα-
 ταβάλλων 300 δρ. ἐτησίως.

Ἄρθρον 6. Ἡ διάρκεια τῆς ἐν τῷ σχολείῳ διδασκαλίας εἶνε
 τριετής, μεθ' ἣν οἱ μαθητευόμενοι ὑποβάλλονται εἰς ἐξετάσεις.
 Οἱ ἐπιτυχῶντες λαμβάνουσιν ἀπολυτήριον. Εἶναι δὲ ἡ δι-
 δασκαλία ἐφηρμοσμένη καὶ θεωρητικὴ. Καὶ ἡ μὲν ἐφηρμοσμένη
 διαρκεῖ 5 ὥρας καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, καθ' ἃς οἱ
 μαθητευόμενοι ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐργοδηγῶν, ἐκτελοῦσιν
 ἰδίαις χερσὶ πάσας τὰς γεωργικὰς ἐργασίας τοῦ σχολείου. Ἡ
 δὲ θεωρητικὴ διδασκαλία, ἐκτελουμένη ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ,
 τοῦ ὑποδιευθυντοῦ καὶ τοῦ λογιστοῦ, διαρκεῖ 3 ὥρας καθ' ἑκά-
 στην. Διαρκούσης τῆς τριετοῦς διδασκαλίας, οἱ μαθητευόμενοι
 δικαιοῦνται εἰς ἀναβολὴν κατατάξεως ἐν τῷ στρατῷ, κατὰ

τὸ ἄρθρον 38 τοῦ περὶ στρατολογίας ΨΙΓ' νόμου, ἢν ὑποχρε-
 οῦνται νὰ ἐκπληρώσωσι μετὰ τὴν ἀπολοίτησιν αὐτῶν· ἀλλὰ
 πρὸς σωματικὴν αὐτῶν ἀσκήσιν καὶ εὐτονίαν ὑποβάλλονται εἰς
 γυμναστικὴν ἐν τῷ σχολείῳ διδασκαλίαν. Αἱ τοῦ σχολικοῦ
 ἔτους διακοπαὶ διαρκοῦσι τὸν Αὐγούστον μῆνα, καθ' ἣν καὶ
 μόνον δύνανται οἱ μαθηταὶ νὰ ἀπουσιάσωσιν.

Ἄρθρον 7. Δι' ἀμέλειαν ἢ ἀταξίαν ἐπιβάλλονται παρὰ τῆς
 διευθύνσεως αἱ ἐξῆς πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰς τοὺς μαθητάς:
 Ἐπίπληξις κατ' ἰδίαν. Ἐπίπληξις διὰ διαταγῆς τοιχοκολλου-
 μένης. Προσιωρινὴ ἀποβολὴ μέχρι 15 ἡμερῶν. Ὀριστικὴ ἀπο-
 βολή, τῇ ἐγκρίσει τοῦ προϊσταμένου ὑπουργείου, διὰ πᾶσαν
 σπουδαίαν παρεκτροπὴν ἢ ἐξάντλησιν τῶν ἐλαφροτέρων ποινῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Διδασκαλία, προσωπικόν, διαχείρισις.

Ἄρθρον 8. Τὸ προσωπικόν ἐκάστου τῶν σχολείων τούτων
 σύγκειται:

α'. Ἐκ τοῦ διευθυντοῦ, φέροντος πτυχίον ἐνὸς τῶν ἐν τῇ
 Ἑσπερίᾳ γεωργικῶν σχολείων καὶ ἐξασκήσαντος τὸ ἐπάγγελμα
 αὐτοῦ ἐπὶ πέντε τοῦλάχιστον ἔτη· ἔχει δ' οὗτος μισθὸν καὶ
 βαθμὸν γυμνασιάρχου.

β'. Ἐξ ἐνὸς ὑποδιευθυντοῦ, φέροντος ἐπίσης πτυχίον ἐνὸς
 τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ γεωργικῶν σχολείων καὶ ἔχοντος βαθμὸν
 καὶ μισθὸν καθηγητοῦ γυμνασίου.

γ'. Ἐξ ἐνὸς λογιστοῦ, ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργι-
 κοῦ γραμματέως α' τάξεως, καὶ

δ'. Ἐξ ὀκτῶ ἐργοδηγῶν, ἦται ἀρχιζευγίτου, δένδροκόμου,
 ἀρχικηπουροῦ, ἀμπελουργοῦ, οἴνοποιου, ζωοτρόφου, ἐλαικόμου,
 μηχανικοῦ (ξύλουργοῦ καὶ σιδηρουργοῦ), φερόντων ἀπάντων
 αὐθεντικὰ πιστοποιητικὰ πενταετοῦς εὐδοκίμου ἐξασκήσεως
 τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν καὶ ἔχόντων βαθμὸν καὶ μισθὸν
 ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως. Ἄπαντες δ' οὗτοι θεω-
 ροῦνται δημόσιοι ὑπάλληλοι, μετέχοντες καὶ τῶν πλεονεκτη-
 μάτων τοῦ περὶ συντάξεως νόμου.

"Άρθρον 9. Ὁ λογιστής διδάσκει τὴν ἀγροτικὴν λογιστικὴν, διαχειρίζεται τὸ ὑλικὸν ἐν γένει τῆς ἀγροικίας καὶ εἶνε ὁ ταμίης τοῦ σχολείου· ὑποχρεοῦται δὲ νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐγγύησιν 10,000 δρ. εἰς μετρητὰ, ἐπὶ ἀπολαβῇ τόκου 5 ο|ο, ἢ 8 εἰς γραφῶν δημοσίων δανείων, μετὰ τὸ ἔτος 1862 συναμολογηθέντων, ἐπὶ τῇ τιμῇ τῆς ἐκδόσεως.

"Άρθρον 10. Ὁ διευθυντής, ὁ ὑποδιευθυντής, ὁ λογιστής καὶ οἱ ἐργοδηγοὶ διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος, τὸ δὲ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ σχολείου ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου προτάσει τοῦ διευθυντοῦ.

"Άρθρον 11. Κατὰ τὰ πρῶτα 5 ἔτη ἀπὸ τῆς οὐστάσεως ἐκάστου σχολείου, δύνανται νὰ προσκληθῶσιν ὡς διευθυνταὶ ἐκ τῆς Ἐισπέρας, χορηγουμένου ἐκάστῳ τούτων ἐπιδόματος μέχρι 400 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ κατώτερον προσωπικὸν τοῦ σχολείου, ἐν περιπτώσει μὴ εὐρέσεως ἐπαρκoῦς τοιοῦτου παρ' ἡμῖν, μὲ ἐπίδομα δραχμῶν 150 κατὰ μῆνα. Ἐφ' ἅπαξ δὲ λαμβάνουσιν ὀδοντοποικῶν ἐξοδα, οἱ μὲν διευθυνταὶ δραχμῶν 600, τὸ δὲ κατώτερον προσωπικὸν τριακοσίας.

"Άρθρον 12. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ κατοικῶσιν ἐντὸς τῶν σχολείων ἢ παρ' αὐτοῖς, ἐν τούτοις τὸ δημόσιον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ αὐτοῖς τὴν κατοικίαν, οὐδ' ἐπιτρέπεται νὰ ἔχωσιν ἄλλην δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

"Άρθρον 13. Ἐκ τῆς ἀκαθάρτου προσόδου τῶν κτημάτων ἐκάστου ἔτους, διανέμονται 10 ο|ο ὡς ἐπίδομα τοῖς ὑπάλληλοις τοῦ σχολείου ὡς ἐξῆς: ἀνά 2 ο|ο εἰς τὸν διευθυντὴν, τὸν ὑποδιευθυντὴν καὶ τὸν λογιστὴν, ἀνά 1|2 δὲ τοῖς ἑκατὸν εἰς τοὺς λοιποὺς ἐργοδηγούς.

"Άρθρον 14. Σχηματίζονται ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐποπτεῖαν τῶν σχολείων, ἀποτελούμεναι ὑπὸ τοῦ νομάρχου, τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου, τοῦ ταμίου, τοῦ δημάρχου τῆς ἐδρας τοῦ σχολείου καὶ 5 ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ἐγγυτέρω ἀποκατεστημένων μεγαλοκτηματιῶν, διοριζομένων κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου. Εἰσηγηταὶ δὲ παρὰ ταῖς ἐπιτροπὰς εἶνε οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολείων.

"Άρθρον 15. Τὸν Ὀκτώβριον ἐκάστου ἔτους ὁ διευθυντής, συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ λογιστοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τοῦ σχολείου, καταρτίζει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ἐντὸς δὲ τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Νοεμβρίου συζητεῖται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπερ φέρει τὰς κριθησομέναις ἀναγκαίαις τροποποιήσεις, καὶ ἐπιστρέφει αὐτὸν ἐγκριμένον ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου συντάσσονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, τοῦ ὑποδιευθυντοῦ καὶ τοῦ λογιστοῦ οἱ λογαριασμοὶ τοῦ λήγοντος ἔτους, ὡς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ ἀπογραφή τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων κατ' εἶδος· ἅπαντα δὲ ταῦτα, μετὰ τῆς προσηκούσης δικαιολογητικῆς ἐκθέσεως, ὑποβάλλονται εἰς τὴν προεξέλεγκσιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ εἶτα εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

"Άρθρον 16. Ὁ διευθυντής ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον ἔκθεσιν περὶ τῆς κατὰστάσεως, τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς προόδου τοῦ σχολείου.

"Άρθρον 17. Ἐκ τῆς ἐσοδοῦ ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου ἐπιθεωρεῖ καὶ ἐξελέγγχει τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν τεχνικὴν πρόσδον τῶν σχολείων, ὑποβάλλει δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν προσήκουσαν ἔκθεσιν.

"Άρθρον 18. Πρὸς οἰκοδομὴν τῶν ἀναγκαίων κτιρίων, προμήθειαν τῶν ἀναγκασιτέρων γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ κτηνῶν καὶ πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων τούτων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος 0ὰ δαπανηθῇ ὁ τόκος τοῦ τελευταίου ἔτους 1886, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Τρικυταφυλλίδου.

"Άρθρον 19. Οὐδεμίαν προμήθειαν ζώων καὶ ἐργαλείων, οὐδ' ἀγορὰ γαιῶν γίνεται, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου διευθυντοῦ καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ σχολείου—ἄρθρον 14—καὶ ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου.

"Άρθρον 20. Οἱ τόκοι τοῦ κληροδοτήματος, συμπεριλαμβαν-

νομένων καὶ τῶν τοῦ 1887, τὰ εἰσοδήματα τῶν κτημάτων τῶν σχολείων καὶ τὰ δίδακτρα τῶν μαθητευομένων, θὰ χρησιμεύσωσι πρὸς συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν. Μὴ ἐπικροῦντων δὲ τῶν πόρων τούτων, τὸ δημόσιον ἀναπληροῖ τὸ ἔλλειμμα.

Ἄρθρον 21. Β. Διάταγμα θέλει ὀρίσει τὸν προσήκοντα χρόνον πρὸς ἐκποίησιν τῶν προϊόντων τῶν σχολείων καὶ τῶν πλειοναζόντων ζώων διὰ δημοπρασίας, προκηρυσσομένης διὰ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.»

Ἄρθρον 22. Β. Διάταγμα ἐπίσης θέλει κανονίσει εἰδικιότερον τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν σχολείων, τὰ τῆς οικονομικῆς αὐτῶν διαχειρίσεως, τὰ τῆς τροφῆς, τοῦ ἡματισμοῦ, τῶν ἐξετάσεων, τῆς ἀγωγῆς, τῶν μαθημάτων, καὶ παντὸς ἔργου τῶν μαθητευομένων, ὡς καὶ τὸν ἐν ἐκάστη σχολείῳ ἀριθμὸν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Θεωρητικὴ ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρον 23. Πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς θεωρητικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ τόπου, συνιστῶνται ἐπὶ τοῦ παρόντος δύο ἔδραι ἐν τῇ γεωργικῇ σχολείῳ Ἀθηνῶν, ἐν ᾗ εἶνε δεκτοὶ καὶ ἀκροαταί, διὰ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν τῆς γεωργίας, εἰς τὰς ἔδρας δὲ ταύτας διορίζονται καθηγηταὶ οἱ φέροντες πτυχίον ἐνὸς τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ γεωργικῶν σχολείων.

Ἐν Γατοίῳ τῆ 28 Μαΐου 1887.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργός
Κ. ΔΟΜΒΑΡΒΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 20 Ἰουνίου 1887.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός
ΔΗΜ. Σ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΠΩΡΩΝ (1)

Χωρὶς γὰρ λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐν γρῆσει διατηρητικὰς μεθόδους, ποιούμεθα ἐνταῦθα παρατήρησιν τινὰ σπουδαίαν σχετικῶς πρὸς τὴν συλλογὴν τῶν ὀπωρῶν.

Ἴβν γένει, δυνάμεθα μάλιστα γὰρ εἶπωμεν ἀπολύτως καὶ ἐν πάσῃς τῆς περιστάσει, αἱ ὀπώραι διατηροῦνται τοσοῦτον μᾶλλον καλῶς καὶ πρὸ πάντων τοσοῦτον πλειότερον χρόνον ὅσην ἐδρέψαμεν αὐτὰς ὀλίγον τι ἄωρους, ἢτοι πρὶν ἢ ὀρμάνωσιν ἐντελῶς. Τοῦτο δὲ δύναται γὰρ κληθῆναι ἀγουροτρύγημα ἢ προῶμο-τρύγημα. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς διατηρήσεως πάντες οἱ καρποὶ κερδίζουσιν ὅταν ἄωροκόπτωνται, ἀλλ' ἐν γένει ὀσούτως, χά-νουσιν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα. Πρέπει λοιπὸν γὰρ ἐπιζητῶμεν μέσον τινὰ ὅρον, ὅπερ ἀπικτεῖ πρακτικῶς γνώσεις, τὰς ὁποίας δὲν εἶνε δυνατόν γὰρ ὑποδείξῃ τις. Ἐῶ ὄντι, ἐνῶ π. γ. τὰ ῥοδάκθια, κατὰ τὰ εἶδη αὐτῶν, πρέπει γὰρ συλλέγωνται τέσσαρας ἕως δώδεκα ἡμέρας πρὸ τῆς ὀρμάνσεως, ὑπάρχουσιν ἄπια, καὶ πρὸ πάντων μῆλα, ἅτινα δύναται γὰρ συλλέγωνται πολλὰς ἐβδομάδας πρότερον. Μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν τούτων, τοὺς ὁποίους δυνάμεθα γὰρ θεωρήσωμεν ὡς ἄκρους, ὑπάρχει ὀλόκληρος σειρά καρπῶν οἷτινες, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς συλλογῆς δύ-νκνται γὰρ θεωρηθῶσιν ὡς διάμεσοι.

Ὅλοι ἐν γένει οἱ θερινοὶ καρποὶ πρὸ πάντων οἱ πολτώδεις ἢ οἱ ἔχοντες τάσιν πρὸς ὑπερὸρμάνωσιν, πρέπει γὰρ ἄωροκόπτωνται (2). Ὅσον δ' ἀφάρξ τοὺς χειμερινούς καρπούς ἢ ἐπὶ μακρότατον φυλασσομένους, ἂν καὶ τὸ πρᾶγμα ἦνε ἥττον σπουδαῖον, προτιμότερον ὅμως φαίνεται γὰρ μὴ περιμένωμεν τὴν ἄκρον ὀρμάνωσιν πρὸς συλλογὴν αὐτῶν· ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει διατηροῦνται μὲν πολὺ ὀλιγώτερον χρόνον, ἀλλ' ἡ ποιότης αὐτῶν εἶνε ἀνωτέρα. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀντισήκωμα,

(1) Ἰδὲ ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργία, ἔτος 1885 σελ. 200 καὶ 231· καὶ ἔτος 1886 σελ. 71.

(2) Ἐκτὸς τῶν σάκων.

ἢ ἐν δυνάμει νὰ εὐρώμεν μέσον τινὰ ὄρον ; Νομίζομεν νὰ παραδείγματος χάριν, δεδομένης οἴας δῆποτε ποικιλίας νὰ ἀωροκόπτωμεν διαδοχικῶς καὶ ἐν ποσότητι μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλη εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρατείνωμεν τὴν ὠρίμανσιν τῶν καρπῶν διατηροῦντες συγχρόνως ἐν αὐτοῖς ποιότητα σχετικῶς καλήν. Οἱ καρποὶ οὗτοι δύνανται νὰ τεθῶσιν ὁμοῦ ἢ κεχωρισμένως. Ἄλλως τε δὲ εὐκόλον θὰ ἦνε πάντοτε νὰ ἀνγκυλωρίζομεν αὐτούς, νὰ βεβαιώμεθα περὶ τῆς καταστάσεως καὶ νὰ βλέπωμεν ποῖοι εἰσὶν οἱ μᾶλλον προκεχωρημένοι, οἱ καλοὶ πρὸς κατανάλωσιν, οἵτινες πάντοτε θὰ ᾧσιν ἐκεῖνοι οἵτινες συνελέγησαν εἰς τὸ μᾶλλον προκεχωρημένον σημεῖον τῆς ὠριμότητος· ἐξ ἐναντίας, ὅσοι συνελέγησαν ὀλίγον ἄωροι δύνανται νὰ ρυτιδωθῶσι.

Συμμορφούμενοι πρὸς τὰς γενικὰς ταύτας ὁδηγίας δυνάμεθα νὰ παρατείνωμεν τὴν ὠρίμανσιν τῶν καρπῶν καὶ νὰ βαθμολογήσωμεν αὐτὴν οὕτως ὥστε καὶ περιορισμένον ἀριθμὸν ποικιλιῶν ἔχοντες ἔσεται εὐκόλον νὰ διατηρήσωμεν ὁπόρας πολὺ πέραν τοῦ συνήθους χρόνου, ἐὰν συλλέγωμεν μίαν μόνην φορὰν ἐκάστην ποικιλίαν.

(Ἐκ τῆς Revue Horticole).

ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΩΝ ΟΙΝΩΝ.

Ἐνέκθεν οἱ μεσημβρινοὶ ἀμπελουργοὶ τῆς Γαλλίας ἐζήτησαν νὰ παρασκευάσωσιν οἴνους ἐρυθροὺς ἔχοντας χρωματισμὸν δυνάττον· σήμερον ὅτε πρόκειται νὰ ἀνταγωνισθῶσι πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς κοινοὺς οἴνους, ηὔξησεν ἡ φροντίς αὐτῶν πρὸς ἐπιτευχῆν βαθυχρόων προϊόντων. Ἐφραντάσθησαν δὲ διαφόρους μεθόδους οἴνοποιίας πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ δυνηθῶσι νὰ ἐξαγάγωσιν ἐκ τῆς ἐπιδερμίδος τῆς σταφυλῆς τὴν περιεχομένην ἐν αὐτῇ χρωματιστικὴν οὐσίαν, τὴν οἴνοκυανίνην. Ἡ παράτασις τῆς ζυμώσεως, ἡ ἐμβάπτισις τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας συσ-

σωρευομένων στεμφύλων κατὰ τὴν ζύμωσιν, τὸ μόνωμα, κτλ. κτλ., συνιστῶνται ὡς πρακτικώτατα μέσα.

Ἐν τούτοις δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ζωηρὸς χρωματισμὸς τοῦ οἴνου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ, πρέπει ὡσαύτως, ὅπως κτηθῇ τὸ ὀριστικὸν ἀποτέλεσμα, νὰ τηρηθῇ τὸ χρῶμα τοῦτο ἀνέπαφον καθ' ὅλην τὴν ὑπάρξιν τοῦ οἴνου. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε τοσοῦτον εὐκόλον ὅσον νομίζεται γενικῶς. Πλὴν τῶν ἀσθενειῶν ἧσαι δύνανται νὰ προκαθῶσι, νὰ θολώσωσι καὶ νὰ κόψωσι τὸν οἴνον, αἱ βραδείαι μεταγγίσεις, ἡ λίαν παρατεταμένη μετὰ τῆς ὑποστάθμης ἐπιπέδη καὶ τὰ πολὺ συχνὰ κολλαρίσματα, ἡ ἐκθεσις εἰς τὸν ἀέρα, τέλος ἡ διαμονὴ ἐν βυτίοις κακῆς ποιότητος εἶνε τοσαῦται αἰτίαι δυνάμεναι νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἀπώλειαν τῶν ὠρίων ἐρυθρῶν χρωματισμῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἀρίστων προϊόντων. Πρόσφατοι δοκιμαὶ ἐπεβεβαίωσαν ὅτι αἱ διάφοροι περιποιήσεις αἱ διδόμεναι εἰς τοὺς οἴνους κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βίου αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ πολλαπλασιάζωνται πέραν τοῦ μέτρου, καθότι ἐκάστη τῶν ἀνωτέρω ἀπικριθμειῶν ἐργασιῶν φέρει μεθ' ἑαυτῆς ἀπώλειαν χρώματος.

Ἐξ ὧν τούτων, αἱ μᾶλλον ἐπιβλαβεῖς εἶνε αἱ κακῶς ἐκτελεσθεῖσαι διηθήσεις. Ἐρυθρὸς οἴνος χυνόμενος βραδέως ἐπὶ πινακίου βερενικωμένου καὶ ἐκτιθέμενος εἰς τὸν ἀέρα ἀποβάλλει ὄλον σχεδὸν τὸν χρωματισμὸν αὐτοῦ· ἄλλος οἴνος, διερχόμενος διὰ στυππειοχάρτου, ἀφίνει περὶ τὰ 60 % τοῦ χρώματος του.

Τὰ ὑπολείμματα καὶ αἱ ὑποστάθμαι εἶνε ὡσαύτως ἐπίφοβοι, ἡ συνάφεια αὐτῶν μετὰ τοῦ οἴνου ἔχει ὀλεθριώτατα ἀποτελέσματα. Ἐβεβαιώθη ὅτι ὠραῖος οἴνος ἐρυθρὸς χυνόμενος ἐπὶ ὑποστάθμης λευκοῦ οἴνου καὶ ἀφιέμενος οὕτω ἐπὶ 24 ὥρας, ἐγκαταλείπει 30—50 % ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ χρώματός του· ἡ ἐσωτερικὴ ἀνάμιξις τῆς ὑποστάθμης ταύτης καὶ τοῦ ἐρυθροῦ οἴνου ἐπιτευχθεῖσα δι' ἀνακινήσεως βιαίας καὶ συνεχοῦς ἐπιφέρει ἀπώλειαν χρώματος κατὰ 60 % οἴο. Βεβαίως, κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις, αἱ ἐρυθροὶ οἴνοι δὲν χέρονται ἐπὶ λευκῶν ὑποσταθμῶν ἀλλὰ μένουσιν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐαυτῶν ὑπολειμμάτων, οὐχ

ἥττον καὶ ταῦτα ἀκόμη ἐπιδρῶσι καθ' ὅμοιον τρόπον διὰ τῆς κυταρώδους οὐσίας ἢ ὅλαι αὐταὶ αἱ ὀργανικαὶ ὕλαι περιέχουσαι ἀποχρωματίζουσιν ἀπελπιστικῶς τὸ προϊόν ὅταν δὲν ἐξάγῃται ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ. Τὰ ἐπανειλημμένα κολλαρισμὰτα πικρουσιάζουσιν ὡσπερὶ τὰ ἀτοπήματα ταῦτα, πρὸ πάντων ἐάν ᾔνε λίαν δοσστήρια· μετὰ τῶν ἀκαθαρσιῶν καταβυθίζονται καὶ τὰ ἄλλα τοῦ οἴνου καὶ μέρος τῆς οἰνοκυανίνης αὐτοῦ.

Τέλος, ἡ φύσις τῶν δοχείων, ἐν οἷς συνειθίζουσι νὰ διατηρῶσι τοὺς οἴνους ἔχει ὡσπερὶ σπουδαϊότητά τινα. Ὁσὼ μᾶλλον τὸ ξύλον εἶνε τρυφερὸν, τόσῳ μᾶλλον εἶνε πορώδες καὶ τόσῳ μᾶλλον ἐπικίνδυνον διὰ τὸ χρῶμα τοῦ οἴνου· τὸ ἄτοπον ὅμως τοῦτο ἐξαφανίζεται ἐν μέρει ὅταν τὸ δοχεῖον ἐχρησίμευσεν ἤδη καὶ τὰ πλευρὰ αὐτοῦ ἐκαλύφθησαν ὑπὸ τρυγίας (ταρτάρου). Τὰ ἐν κακῇ καταστάσει βυτία, ἐκεῖνα τῶν ὁποίων τὸ ξύλον εἶνε διάτρητον, σκωληκόβρωτον, ἀνεξαρτήτως τῶν κακῶν ὁσμῶν ἃς δύνανται νὰ δώσωσιν εἰς τὸ ὑγρὸν ἐπιδρῶσι δυσκρέστως ἐπὶ τῆς δυνάμεως τοῦ χρώματος. Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καλῶς τὸ πρᾶγμα, ἃς λάβωμεν ρινίσματα σεσηπότος ξύλου, ἃς χύσωμεν ἐπ' αὐτῶν ὀλίγον οἶνον ἐρυθρὸν, καὶ θὰ ἴδωμεν μετ' ὀλίγον ὅτι ὁ οἶνος οὗτος χάνει μέρος τοῦ χρώματός του.

Ὅταν πρόκειται νὰ διατηρηθῇ ἐν τῷ οἴνῳ χρῶμα ὅσῳ τὸ δυνατόν βαθὺ, ἔπεται ὅτι ὅσον ὀλιγωτέρα συνάφεια ὑπάρχει μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ξύλου, τοῦ μὴ ἔχοντος πάντοτε εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν, τόσον τὸ καλλίτερον· ἐπειδὴ δὲ τὰ μικρὰ βυτία, σχετικῶς πρὸς τὴν χωρητικότητά αὐτῶν, ἔχουσιν ἐπιφανείας μείζονας ἢ τὰ εὐρύχωρα, τὰ τελευταῖα ταῦτα, πάσης βελτιώσεως καὶ λεπτότητος τοῦ ρευστοῦ τιθεμένης κατὰ μέρος, πρέπει νὰ προτιμῶνται διὰ τὴν φίλαξιν προϊόντων, ὧν ἡ ἀξία ἐγκείται πρὸ πάντων ἐν τῇ πλουσιότητι τοῦ χρώματος.

Τὸ χρῶμα λοιπὸν τοῦ οἴνου δὲν ἐξαρτᾶται ἐντελῶς, ὡς ἐπιστεῦστο ἐπὶ πολὺ, ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἀμπέλου, τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ κλίματος· δὲν αὐξάνεται μόνον ἐκ τοῦ ἐφαρμοζομένου τρόπου τῆς οἰνοποιήσεως· δύναται δὲ τις νὰ εἴπῃ ὅτι στενῶς

συνδέεται μετὰ τῶν συνήθων μεθόδων διατηρήσεως, τῶν ὁποίων ἡ χρῆσις ἔπρεπε νὰ ᾔνε λογικὴ καὶ μεμετρημένη. Δύνανται δὲ αὐταὶ νὰ συνοψισθῶσιν ὡς ἀκολούθως· μεταγγίσεις γινόμεναι ἐν σκέπη τοῦ ἀέρος καὶ ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀπαλλάσσωμεν τὸν οἶνον ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχύτερον ἀπὸ τῆς ἀποχρωματιστικῆς ἐπιδράσεως τῶν κατακατίων καὶ τῶν ὑπολειμμάτων· ἐγκατάλειψις τῶν κολλαρισμάτων καὶ ἀκαθαρσιῶν μεταγγίσεων· διατήρησις ἐν δοχείοις καλοῖς, ἐκ ξύλου σκληροῦ, μεγάλων διαστάσεων καὶ χρησιμεύσασιν ἤδη πρὸς ἐναπόθεσιν οἴνου.

(Ἐκ τοῦ *Moniteur Vitiicole*).

ΠΕΡΙ ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΥ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

(Συνέχεια ἴδε τεύχος Ε΄.)

ΕΠΪΚΥΚΛΙΟΣ

τοῦ ἱκουργοῦ τῆς γεωργίας τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας πρὸς τοὺς νομαρχιακοὺς καθηγητὰς τῆς γεωργίας περὶ τῆς θεραπείας τῶν ὑπὸ τοῦ περονόσπορου προσβεβλημένων ἀμπέλων.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, τῆ 13 Φεβρουαρίου 1886.

Κύριε,

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὁ περονόσπορος διεδόθη εἰς τοὺς ἀμπέλωνας τῆς Γαλλίας καὶ προξενεῖ εἰς αὐτοὺς τρομερὰς καταστροφάς. Πολλάκις τὸ παρασιτικὸν τοῦτο κρυπτόγαμον φυτὸν (*Peronospora viticola*) ἀποξηραίνει καὶ ρίπτει τὰ φύλλα πολὺ πρὸ τοῦ τρυγητοῦ, ἐμποδίζον τοιοῦτοτρόπως τὴν ὀρίμανσιν τῶν σταφυλῶν, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν προσβάλλῃ ἀπ' εὐθείας τὰς βῆλας αὐτάς, ὡς πολλάκις εἶδομεν.

Κατὰ τὸ 1884, τὸ παράσιτόν τοῦτο ἐνέσκηψε μετὰ μεγάλης ἐντάσεως, μεταξὺ ἄλλων μερῶν, εἰς τὴν Βουργουνδίαν

καὶ εἰς τὸ Μεδόκ. Εἰς τὰ δύο ταῦτα διαιμερίσματα, ἐπὶ γαιῶν λίαν ὀνομαστών, σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν αἰνῶν των, παρατηρήσεις περιεργόταται καὶ μεγάλης σημασίας ἐγένοντο· αὐτὴ δὲ αὐτὴ ἡ ἔντασις τοῦ κακοῦ παρήγαγεν ἀπροσδοκῆτως τὸ φάρμακον.

Εἰς Βιώνην, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, ἐν μέσῳ ἀμπελώνων προσβληθέντων ὑπὸ τοῦ περονόσπορου, θέσεις τινὲς ἢ κλημάτα εἶχον διατηρήσει τὴν γλοερότητα αὐτῶν καὶ ἐφαίνοντο ἀπρόσβλητα ὑπὸ τῆς ἀσθενείας, τοῦλάχιστον ἐν μέρει. Πανταχοῦ ὅπου ἡ ἀλλόκοτος αὕτη προσφύλαξις ἐφάνη, ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ὑγιὴς μείνασκα ἀμπελος εἶχε στηριχθῆ ἐπὶ πασσάλου ὅστις ἀρτίως εἶχε βραχῆ μὲ διάλυσιν θειικοῦ χαλκοῦ ἵνα προφυλαχθῆ ἀπὸ τῆς σήψεως. Ἐν τοῖς ἀμπελώσιν ἔνθα ὑπῆρχε θέσις ἐντελῶς κατεχομένη ὑπὸ πασσάλων ἀρτίως χαλκοθειωθέντων ἢ διαφορά μεταξὺ τῶν ἐπ' αὐτῶν δεδεμένων κλημάτων καὶ τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἀμπελώνος ἦτο καταπληκτικὴ. Τότε πρῶτον ἐβεβαιώθη καθαρῶς ἡ ἀποτελεσματικὴ ἐπίδρασις τοῦ φαρμάκου ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ περονόσπορου.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας ἐνόησεν ὅλην τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐν Βουργουνδίᾳ γενομένης ἀνκαλύψεως, καὶ δι' ἐγκυκλίου τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1884 ὁ ὑπουργὸς ἀνεκοίνωσεν αὐτὴν εἰς τοὺς νομαρχικοὺς καθηγητὰς τῆς γεωργίας, προσκαλῶν αὐτοὺς νὰ κέρωσι καὶ νὰ προκαλέσωσιν ἐρεῦνας, τόσον διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ὅσον καὶ διὰ νὰ ἐξηγηθῶσι τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα διὰ τῆς χρήσεως τῶν διὰ θειικοῦ χαλκοῦ ἐμβεβρεγμένων πασσάλων.

Μετ' ὀλίγον προσέβη νὰ μὴ περιοριζώμεθα εἰς τὴν χαλκοθειωσιν τῶν πασσάλων, ἀλλὰ νὰ ἐμβρέχωμεν ὡσαύτως ἐντὸς διαλύσεως θειικοῦ χαλκοῦ τὰ παντὸς εἴδους δέρματα τὰ χρησιμοποιούμενα ἐν τοῖς ἀμπελώσιν καὶ ἄτινα θὰ ἐπενήργουν βεβαίως ἐπίσης ἀποτελεσματικῶς ὡς οἱ πάσσαλοι.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα διὰ τῆς θεραπείας ταύτης τῷ 1885, τόσον εἰς τὰ περίξ τῆς Βιώνης ὅσον καὶ εἰς τὰς δο-

κιμαστικὰς καλλιέργειας τὰς ἐπιχειρηθείσας εἰς τὸν νομὸν τοῦ Λὸ καὶ Γαρόνης, ἀπέβησαν κατὰ πάντα εὐχάριστα.

Ἄλλο δὲν ἤρκεσε μόνον νὰ τεθῶσι πλησίον τῶν κλημάτων ἀντικείμενα ἐμβεβρεγμένα εἰς θειικὸν χαλκόν, ἐγένετο ὡσαύτως ἀπόπειρα νὰ ῥιζισθῆ ἀπ' εὐθείας τὸ φύλλωμα αὐτῶν διὰ διαλύσεως τοῦ ἄλατος τούτου, εἴτε ἀπλῶς διὰ μικροῦ σαρβόρου, εἴτε κατὰ τρόπον τελειότερον, διὰ σύριγγος ἐκπεμπούσης τὴν διάλυσιν εἰς νέφος ἐπικαθήμενον ὁμοιομόρφως ἐπὶ τῶν φύλλων. Πολλὰ δοκιμαῖα ἐγένοντο κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον τῷ 1885, εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς Γαλλίας, ἔνθα μετεχειρίσθησαν διαλύσεις θειικοῦ χαλκοῦ μάλλον ἢ ἥττον ἀραιάς. Ἐν Βουργουνδίᾳ ἐπετεύχθησαν ἄριστα ἀποτελέσματα διὰ διαλύσεως περιεχούσης 50|0 θειικοῦ χαλκοῦ.

Ἀνάλογοι δοκιμαῖα ἐγένοντο μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας ἐν τοῖς νομοῖς Δορδόνης, Γιβόνδης καὶ Λὸ καὶ Γαρόνης. Ἐκεῖ γίνεται χρῆσις διαλύσεως 10 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἀλλ' εἶνε βέβαιον ὅτι ἡ ποσότης τοῦ θειικοῦ χαλκοῦ ἠδύνατο νὰ περιορισθῆ ἄνευ ἀτόπου εἰς τὴν δόσιν ἣς χρῶνται ἐν τῇ Χρυσῇ Ἀκτῇ. Ἐν Βουργουνδίᾳ προσέβησαν πολὺ περισσότερον διὰ τὴν ῥιζισιν τῶν ἀμπέλων μετεχειρίσθησαν διάλυσιν, ἣτις δὲν περιεῖχεν εἰμὴ 3 γραμμάρια θειικοῦ χαλκοῦ κατὰ λίτρον ὕδατος, ἦτοι 3 χιλιοστά. Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου εἶνε γνωστὸν πόσον ἰσχυρὰ εἶνε ἡ τοξικὴ δύναμις τοῦ θειικοῦ χαλκοῦ ἐπὶ τῶν σποριδίων τῆς τετηδόνος τοῦ σίτου. Οἱ κκ. Μιλιαρδὲ καὶ Γκαγιὼν, ἐν τινι προσφάτῳ αὐτῶν πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν διακοινώσει, ἀνήγγειλαν ὅτι ἡ τοξικὴ αὕτη δύναμις εἶνε ἐπὶ τῆς βλαστήσεως τῶν θερινῶν σποριδίων (τῶν κωνιδίων) τοῦ περονόσπορου πολὺ μεγαλειότερα παρ' ὅσον ὑπετίθετο. Ἐν ταῖς ἰδιαιτέrais αὐτῶν δοκιμασίαις, εὔρον ὅτι διάλυσιν περιέχουσα δύο ἢ τρία δεκάκις χιλιοστά χαλκοῦ καθίστησιν ἀδύνατον τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀναπαραγωγῶν σωματίων τοῦ παρασίτου.

Τῷ 1884, ἐνῶ ἐν Βουργουνδίᾳ παρατηρεῖτο κατὰ πρώτην φοράν ἡ ἐπιρροή τῶν ἐμβεβρεγμένων εἰς θειικὸν χαλκόν πασσάλων, ἐν Μεδόκ, εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Ἀγίου Ἰουλιανοῦ ---

Πολιάκ, τοῦ Μαργὰ, κτλ. ἐθεβαιοῦτο ἐν τοῖς τοσοῦτον ἰσχυρῶς ὅσον οὐδέποτε προσβλήθεισιν ὑπὸ τοῦ περονοσπόρου κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀμπελώσιν, ὅτι τὰ ἄκρα αὐτῶν, τὰ ὅποια εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον συνειθίζουσι καὶ ῥαντίζωσι κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν διὰ ῥευστοῦ παρασκευαζομένου ἐκ διαλύσεως θειικοῦ χαλκοῦ καὶ ἀσθέστου ὅπως προστατεύσωσιν αὐτοὺς κατὰ τῶν παρεκτρεπομένων διαβηκῶν, διετήρουν ὅλα τὰ φύλλα των, ἐνῶ παντοῦ ἀλλαχοῦ τὰ κλημάτα ἦσαν ἐντελῶς ἀποφυλλωμένα.

Διδαχθέντες ἐξ ὧν εἶδον κατὰ τὸ 1884, πολλοὶ ἰδιοκτηταὶ ἢ διευθυνταὶ κτημάτων ἐν τῷ Μεδόκ ἐπειράθησαν, κατὰ τὸ 1885, ἅμα ὁ περονόσπορος ἀνεφάνη εἰς τὰς ἀμπέλους των, νὰ ἐφκρμόσωσιν ὅσον τὸ δυνατόν ἐν μείζονι βαθμῇ τὸ ἀνέλπιστον φάρμακον, τοῦ ὁποίου ἡ δραστηκότης εἶχεν ἐκδηλωθῆ αὐτοῖς κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος. Πανταχοῦ ἐπετεύχθη λαμπρὸν ἀποτέλεσμα. Αἱ εἰς θεραπείαν ὑποβλήθεισαι ἀμπελοὶ δὲν ἀπώλεσαν τὰ φύλλα αὐτῶν καὶ αἱ σταφυλαὶ των ἠδυνήθησαν νὰ ὠριμάσωσιν ἐντελῶς. Ἡ θεραπεία ἐγένετο ἐν τῷ Μεδόκ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· ἐν διαλύσει περιεχούσῃ εἰς 100 λίτρας (78 ὀκάδας) ὕδατος 8 χιλιογράμματα (60 ὀκάδ. καὶ 100 δρμ.) θειικοῦ χαλκοῦ προσετέθησαν 15 χιλιογράμματα (11 1/2 ὀκάδ.) περίπου ἀσθέστου ἐν καταστάσει γαλακτώματος· οὕτω παράγεται ἐν τῷ μίγματι καταστάλαγμα κυανόλευκον, ὅπερ μένει μετέωρον ἐν τῷ ῥευστῷ καὶ περιέχει συνδυασμὸν χαλκοῦ σχεδὸν ἀδιάλυτον καὶ ἐν καταστάσει ἄκρας διακρίσεως. Χύνεται δὲ τὸ ῥευστὸν τοῦτο ἐν ἀγγείαις, τὰ ὅποια φέρουσιν οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν θεραπείαν ἐργάται. Ῥαντίζουσι δὲ τὰς ἀμπέλους διὰ μικρῶν ῥάβδων ἐκ θάμνου, ὡς ἐμβρέχουσιν ἐν τῷ ῥευστῷ καὶ τινάσσωσι δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ἐπὶ τῶν φύλλων, ἀκολουθοῦντες τὰς σειρὰς τῶν κλημάτων ὀπισθοβατικῶς διὰ νὰ μὴ κηλιδαθῶσι. Προσέχουσι δὲ νὰ μὴ ῥαντίζωσι τὰς σταφυλάς. Μετὰ τὴν δίοδον τῶν ἐργατῶν φαίνονται πολλαὶ κηλίδες ὑποκύανοι ἀποθετιμένοι ἐνθα κακεῖσε ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ φυλλώματος· τοῦτο ἀρκεῖ διὰ νὰ σταματήσῃ τὰς προόδους τοῦ

περονοσπόρου. Ὅσον δὲ ταχύτερον γίνεται ἡ ἐργασία αὕτη, τόσον ἡ προφύλαξις εἶνε τελειότερα.

Κατὰ τοὺς κκ. Μιλιαρδὲ καὶ Γκαγιῶν, ὁ χρησιμοποιούμενος χαλκὸς ἐν τῇ θεραπείᾳ εὐρίσκεται ἐν τῷ ῥευστῷ ἐν καταστάσει ὑδροξειδίου· ἡ οὐσία δὲ αὕτη θεωρεῖται γενικῶς ὡς ἀδιάλυτος. Ἐν τούτοις, κατὰ τὰς δοκιμὰς τοῦ κ. Γκαγιῶν, δύναται νὰ διαλυθῇ ἐν μέρει ἐν ὕδατι πεπληρωμένῳ ὑπὸ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, καὶ ἔτι κάλλιον ἐν ἀνθρακικῇ ἀρμονίᾳ. Ἐὸ ὑδροξειδίου τοῦτο τοῦ χαλκοῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν φύλλων τῆς ἀμπέλου ἐν σχήματι μικροτάτων ψηγμάτων περὶ τὰ ὅποια σχηματίζεται ἀσθέστῶδες ἐσχάρωμα (πέτσα). Εἰ καὶ ἡμιστὴ διαλυτέα, ἡ κόνις αὕτη τοῦ ὑδροξειδίου τοῦ χαλκοῦ παρέχει ἐν τούτοις εἰς τὸ ὕδωρ τῆς δρόσου καὶ τῆς βροχῆς τὴν μικροτάτην ποσότητα χαλκοῦ τὴν ἀναγκαίαν ὅπως σταματήσῃ ἡ βλάστησις τῶν κωνιδίων, τὰ ὅποια ὁ ἄνεμος ἀποθέτει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν φύλλων.

Ἐὸ προϊὸν τοῦτο τῆς ἀντιδράσεως τῆς ἀσθέστου ἐπὶ τοῦ θειικοῦ χαλκοῦ ὅπερ, ἐν τῇ θεραπείᾳ τῇ γινομένη ἐν τῷ Μεδόκ, διαχύνεται διὰ ῥαντισμοῦ μετὰ τοῦ ὕδατος, ἐν τῷ ὁποίῳ διατελεῖ μετέωρον, δύναται νὰ παραχθῇ ἐν εἴδει κόνεως ξηρᾶς καὶ νὰ διαχυθῇ ἐπὶ τῶν κλημάτων διὰ φουσεροῦ εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζῃ νέφος ἀποτιθέμενον ἐπὶ τῶν φύλλων ὡς ἡ κόνις τοῦ θείου, ὅπερ μεταχειρίζονται ἐν τῇ θεραπείᾳ τοῦ ὠιδίου. Ἡ παρασκευὴ τῆς κόνεως ταύτης ὀφείλεται εἰς ἀμπελουργόν τινα τῶν περιχώρων τῆς Βόννης, ὀνόματι Λουδοβίκου Ποδεσάρ. Ἐὰ ἐπιτευχθέντα ἐκ τῆς χρήσεως αὐτοῦ ἀποτελέσματα, ἐπὶ τινῶν τεμαχίων ἀμπέλων, εὐρέθησαν ἀξιοπαρατήρητα ὑφ' ὧν τῶν ἐπισκεψομένων αὐτά. Ἀνάγκη δὲ νὰ δοκιμασθῇ τοῦτο κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἐπὶ εὐρυτέρας κλίμακος. Διὰ νὰ παρασκευάσῃ τὴν κόνιν ταύτην, ὁ Ποδεσάρ διαλύει ἐν τῷ ὕδατι θειικὸν χαλκὸν κατ' ἀναλογίαν τεσσαράκοντα μερῶν τούτου ἐπὶ ἑκατὸν ὕδατος. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ θερμανθῇ ἐλαφρῶς τὸ ὕδωρ· χρησιμοποιεῖται δὲ ἡ διάλυσις εὐθὺς ἅμα λάβῃ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος· ἐστοχάσθησαν ἄλλως τε ὅτι ἡδύ-

γαντο άνευ βλάβης να έλαττώσῃ τήν αναλογίαν τοῦ θειικοῦ χαλκοῦ. Ἡ οὕτως έπιτευχθεῖσα διάλυσις θειικοῦ χαλκοῦ γίνεται ἐπὶ τετριμμένης άσβέστου έκτεθείσης εἰς τὸν αέρα· πρὸς άπορυγήν δὲ τῆς διαρρέουσας τοῦ ρευστοῦ, περικυκλοῦσι τὴν άσβεστον διὰ στάκτης· μετὰ εἰκοσιτέσσαρας δὲ ώρας προσθέτουσι θεῖον λειοτριμμένον καὶ άναμιγνύουσι μετὰ προσοχῆς τὸ μίγμα, ὅπερ ἐπὶ τέλους περῶσι διὰ λεπτοῦ κοσκίνου. Τὸ μίγμα τοῦτο δυνατὸν να προετοιμάζεται πολλοὺς μῆνας πρὸ τῆς χρήσεως αὐτοῦ.

Τὸ μέγα προτέρημα τῆς σκευαίας ταύτης εἶνε ὅτι, καίτοι παρέχουσα τὸν χαλκὸν ἐν καταστάσει τελείας διαίρέσεως καὶ ἐν συνδυασμῷ σχεδὸν άδικλύτῳ, ὡς τοῦτο γίνεται ἐν τῇ θεραπευτικῇ μεθόδῳ τοῦ Μεδόκ, ἡ χρῆσις αὐτῆς οὐδεμίαν μεταφορὰν ὕδατος άπαιτεῖ ἐν τοῖς άμπελῶσι καὶ ἡ διανομὴ αὐτῆς εἰς τὰ φύλλα δύναται να γίνῃ ταχέως καὶ μεθ' ὅλης τῆς έπιθυμητῆς τελειότητος. Μία γυνὴ δύναται εἰς έννέα ώρας να ραντίσῃ πέντε στρέμματα άμπελῶνος.

Αἱ ἐν τῇ κόνει τοῦ Ποδεσάρ περιεχόμεναι ὕλαι εἰσὶ κατὰ τὴν ἐξῆς αναλογίαν·

100	μέρη	άσβέστου	τριμμένης
20	»	θειικοῦ	χαλκοῦ
10	»	θειοῦ	
15	»	στάκτης	
50	»	ὕδατος.	

Τέλος, μετὰ τῶν έπιτυχῶς γενομένων θεραπευτικῶν μεθόδων κατὰ τοῦ περονοσπόρου έγένετο μνεία καὶ τοῦ γαλακτώματος άσβέστου περιέχοντος 2 ἕως 3 τοῖς 100 άσβεστον καὶ διαχυνομένου έπικνελημμένως, διὰ χειροκινήτου άντλίας, ἐπὶ τοῦ φυλλώματος τῶν άμπελίων, εἰς τρόπον ὡστε να τὸ καλύπτῃ διὰ στρώματος άσβέστου, ἢν άνανεοῦσιν δσάκις παρασυρθῇ ὑπὸ τῶν βροχῶν. Ὑπὸ τὸ άσβεστώδες τοῦτο κάλυμμα, τὰ φύλλα διατηροῦσι βλάστησιν δραστήριαν καὶ άντέχουσιν εἰς τὸν περονόσπορον. Δίαν ένδιαφέρον θὰ ἦτο ἐάν έπανελαμβάνετο καὶ τὸ πείραμα τοῦτο κατὰ τὸ προσεχές έτος, καὶ εἰς

τρόπον ὡστε να δυνηθῶμεν να παραβάλωμεν τὸ άποτέλεσμα μόνης τῆς άσβέστου πρὸς τὸ τοῦ μίγματος άσβέστου καὶ θειικοῦ χαλκοῦ.

Ἐν συνόψει, φαίνεται βεβαιωθὲν ἐκ τῶν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ έτος τοῦτο γενομένων δοκιμῶν ὅτι τὰ χαλκοῦχα άλματα, εἴτε λίαν διαλυτά, ὡς ἡ διάλυσις θειικοῦ χαλκοῦ, εἴτε σχεδὸν άδιάλυτα ὡς τὸ καθίζημα τὸ παραγόμενον διὰ τῆς έπιδράσεως τῆς άσβέστου ἐπὶ τοῦ θειικοῦ χαλκοῦ, εἰσὶ φάρμακα λυσιτελέστατα κατὰ τοῦ περονοσπόρου. Ἡ άσβεστος μόνη διαχεομένη ἐν καταστάσει γαλακτώματος ἐπὶ τῶν φύλλων παρήγαγεν ὡσούτως, ὡς βεβαιοῦσι, καλὰ άποτελέσματα. Ἡθελεν εἶνε λίαν ώφέλιμον να σπουδασθῇ πειραματικῶς, ὑπὸ διαφορωτάτους κλιματολογικοὺς ὅρους, ἡ σχετικὴ αξία τῶν διαφόρων τούτων φαρμάκων καὶ να ὀρισθῇ ποῦ εἰσὶ τὰ συντελεστικώτερα. Οἱ καθηγηταὶ δὲ τῆς γεωργίας τῶν άμπελουργικῶν νομῶν δύνανται να προσφέρωσι μεγάλην ὑπηρεσίαν άνακοινοῦντες λεπτομερῶς ἐν ταῖς συνδικλέξεσιν αὐτῶν μετὰ τῶν καλλιεργητῶν, τὰς διαφόρους δοκιμὰς ἃς έποιήσαντο έπιτυχῶς ὅπως προλάβωσι τὰς προόδους τοῦ περονοσπόρου. Κατ' άκολουθίαν βραδύζομαι ἐπὶ τοῦ ὑμετέρου ζήλου ὅπως έλκύσητε τὴν προσοχήν τῶν ὑμετέρων άκροκτῶν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου άντικειμένου καὶ παραστήσητε αὐτοῖς τὴν αξίαν τῶν προτεινομένων μέσων, περιγράφοντες αὐτὰ μετὰ πολλῆς άκριβείας ὅπως δυνηθῶσι να κάμωσιν αὐτοὶ οὔτοι τὰς δοκιμὰς. Ἐλπίζω ὅτι θὰ κατορθώσητε να προκαλέσητε πολλὰς δοκιμὰς, καὶ θέλω γνωρίσει ὑμῖν χάριν ἐάν μοὶ άνακοινώσητε κατόπιν τὰ άποτελέσματα αὐτῶν.

Ὁ ὕπουργός τῆς γεωργίας
ΙΟΥΛΙΟΣ ΔΕΒΕΛ.

ΕΠΚΕΝΤΡΙΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΡΙΖΗΣ ΤΩΝ ΜΗΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΠΗΔΕΩΝ

Ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ κηπουρικῷ περιοδικῷ συγγράμματι «La Revue Horticole» τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου (σελ. 59), ὁ κ. J. Nanot, καθηγητῆς τῆς κηπουρικῆς παρὰ τῷ

γαλλικῶ ἰνστιτούτῳ τῆς γεωργίας, ἐκθέτων τὰ περὶ τῆς διὰ
ρίζων πολλαπλασιάσεως πειράματα αὐτοῦ ἀνέφερε καὶ τὸν
τρόπον τῆς πολλαπλασιάσεως τῶν μηλεῶν διὰ τῆς ἐπὶ τῶν
ρίζων ἐγκεντρίσεως ὡς μέθοδον νέαν καὶ πρωτοφανῆ. Ἐπειδὴ
δὲ τὴν μέθοδον ταύτην εἰσηγάγομεν ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐν τῷ
ἡμετέρῳ Δημοσίῳ Δενδροκομείῳ λίαν ἐπιτυχῶς καὶ ἐπειδὴ
γνωρίζομεν ὅτι αὕτη ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν εἶνε ἡ μόνη σχε-
δὸν, ἣτις ἐφαρμόζεται ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιταίαις ἐπεστεί-
λαμεν πρὸς τὴν σύνταξιν τῆς Revue Horticole περὶ τοῦ ζητή-
ματος τούτου σημείωσιν, ἣτις κατεχωρίσθη ἐν τῷ τεύχει τῆς
1ης Μαΐου (σελ. 206), καὶ ἣς τὴν μετάφρασιν δημοσιεύο-
μεν ὧδε.

« Ἀρχαῖος φοιτητὴς τοῦ βιομηχανικοῦ Πανεπιστημίου τῆς
Ἰλλινοῦ ἐνθα ἡ μηλέα καλλιεργεῖται ἐν μεγάλαις ἐκτάσει,
δύναμαι νὰ δώσω πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τοῦ τρόπου τῆς
πολλαπλασιάσεως αὐτῆς.

« Ἐν Ἀμερικῇ πολλαπλασιάζεται ἡ μηλέα, ὡς καὶ ἡ ἀπι-
δέα, ἐγκεντριζόμενων εἰς τὴν ῥίζαν ὑποκειμένων ἐνὸς ἔτους
καὶ ἐφαρμολοζομένου τοῦ ἀγγλικοῦ ἐγκεντριμῶ (1). Πρὸς τοῦτο
σπεύρονται γίγαρτα (κουκούτσια) μηλέας ἢ ἀπιδέας κατὰ τὴν
ἄνοιξιν ἐν ἐδάφει καλῶς ἐσκαμμένῳ μέχρι βάρους 30—40 ἐκα-
τοστομέτρων. Κατὰ τὸν ἐπόμενον χειμῶνα, ἥτοι μετὰ
ὀκτώ ἢ δέκα μῆνας, ἐκρίζουσι τὰ φυτὰ διὰ τοῦ ἀρό-
τρου, κόπτουσι τὰς ῥίζας εἰς τὸν λαμῶν (δηλαδὴ εἰς

Σχ. 3.

(1) Ὁ ἀγγλικὸς ἐγκεντρισμὸς γίνεται ὡς ἑξῆς: Τὸ ἐνθεμα
ἢ κεντράδιον καὶ τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ ἐγκεντριζόμενον ἔχον-
τα τὴν αὐτὴν περίπου διάμετρον κόπτονται λοξῶς, ὡς ἡ
τομὴ Α, Β ἐν τῷ σχήματι 3, σχίζονται δὲ ὀλίγον ἄνω τῆς
ἐντεριώνης (καρδιάς) ὅπου σχηματισθῆ ἡ γλῶσσα Δ Ε Β.
Ἀκολουθῶς λαμβάνεται τὸ ἐνθεμα καὶ εἰσάγεται ἡ γλῶσσα
αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ Γ Δ Ε σχίσματος τοῦ ὑποκειμένου εἰς τρό-
πον ὥστε ὁ φλοιὸς ἀμφοτέρων τῶν τεμαχίων νὰ ἔλθῃ ἐπὶ
τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας. Συσφίγγονται δὲ καλῶς ἐπιδενόμενα
καὶ ἀλειφόμενα ἔξωθεν διὰ καταλλήλου κόλλας.

τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως τοῦ στελέχους μετὰ τῆς ῥίζης), ἀφαι-
ροῦσιν ἀπ' αὐτῶν ὄλα τὰ πλάγια ριζίδια, τὰς κλίνουσι καὶ τὰς
διχοροῦσιν εἰς τεμάχια 7—10 ἐκκτοστομέτρων μήκους, ἐξ ὧν
διατηροῦσι τὰ ἔχοντα διάμετρον μείζονα τῶν 7 χιλιστῶν τοῦ
μέτρου. Τὰ διατηρούμενα ταῦτα τεμάχια εἶνε τὰ ὑποκείμενα.
Ἄροῦ προετοιμάσωσι καὶ θέσωσι τὰ κεντράδια ἐπὶ τῶν ὑποκει-
μένων, περιτυλίσσωσι τὸ ἐγκεντρισθὲν μέρος διὰ ῥάμμικτος βαμ-
βακεροῦ ἢ κανναβίνου, ἢ κάλλιον διὰ λωρίδος βαμβακεροῦ ὑφά-
σματος ἐμβεβρεγμένης ἐν διαλύσει ρητίνης, κηροῦ καὶ λίπους εἰς
ἴσα μέρη, ὅπερ κρατεῖ στερεῶς τὸ κεντράδιον ἐπὶ τοῦ ὑπο-
κειμένου. Ἐπειτα σχηματίζουσι δέσμας περιεχούσας 30 ἕως 40
ἐκ τῶν οὕτω ἐγκεντρισθέντων ὑποκειμένων τὰς ὁποίας θέτουσιν
εἰς κιβώτια κατὰ στρώματα ἐρίζοντεια καὶ χωρίζομενα δι' ἕμ-
μου ὀλίγον ὑγρᾶς. Τὰ κιβώτια ταῦτα, τοιουτοτρόπως πεπληρω-
μένα, διατηροῦνται ἐν τινι κελίῳ μέχρι τοῦ ἔκρος, ὅτε εἶνε ἡ
ἐποχὴ τῆς φυτεύσεως αὐτῶν. Συνηθίζουσι δὲ, ὅταν τὰ φυτεύ-
ωσι νὰ μὴ ἀφίνωσιν εἰμὴ ἓνα μόνον ὀφθαλμὸν ἔξω τοῦ ἐδά-
φους.

« Κατὰ γενικὸν κανόνα προτιμῶσι νὰ μεταχειρίζωνται μονοετῆ
φυτὰ, ἂν καὶ ἐνίοτε ποιῶνται χρῆσιν φυτῶν διετῶν. Αἱ πλά-
για ῥίζαι οὐδέποτε χρησιμοποιοῦνται. Ἐὰν φυτὸν τι ἔχη τὴν
κυρίαν ῥίζαν διχαλωτὴν, δὲν μεταχειρίζονται ταύτην εἰμὴ μόνον
μέχρι τῆς δισχίσεως. Ἐκ τῆς ῥίζης φυτοῦ μονοετοῦς δυνά-
μεθα νὰ σχηματίσωμεν δύο ἢ καὶ τρεῖς ὑποκείμενα (τμήματα
ρίζων).

« Μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐφαρμόζω τὸν τρόπον τοῦτον τῆς
πολλαπλασιάσεως τῆς μηλέας καὶ τῆς ἀπιδέας ἀπὸ τριῶν
ἤδη ἐτῶν εἰς τὸ Δημοσίον Δενδροκομεῖον Ἀθηναίων, ἐν-
ταῦθα δὲ ὡς καὶ ἐν Ἰλλινοῦ, τὰ ἐγκεντρίσματα ταῦτα δίδου-
σιν ἀμέσως ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους βλαστὸν ῥωμαλέον καὶ ὑψη-
λὸν 70 ἐκκτοστομέτρων μέχρις ἐνὸς μέτρου. Θεωρῶ δὲ τὴν
μέθοδον ταύτην τοῦ ἐγκεντρίσειν ἀληθῶς ἐπωφελεῖ καὶ νο-
μίζω ὅτι εἶνε συντομωτέρα τοῦ ἐνοφθαλμισμού. Τὰ μὴ εὐδοκι-
μήσαντα κεντράδια ἀναδίδουσιν ἄγριον βλαστὸν δυνάμενον νὰ

ενοφθαλμισθῆ κατά τὸ δεύτερον ἔτος τῆς τοῦ φυτοῦ ἐμφυτεύσεως.

« Ἐξησκημένος ἐργάτης, βοηθούμενος ὑπὸ ὑπηρέτου δένοντος καὶ προσηλοῦντος τὰ ἐπιχειρήματα, δύναται νὰ παρασκευάσῃ περὶ τὰς δισχιλίας ἐγκεντρίσεις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκ δέκα ὥρων. Κατὰ τὸν Τζὼν Θωμᾶν, ὑπάρχουσι ἐργάται δυνάμενοι νὰ ἐνεργήσωσι 3,000 καὶ 3,500 ἐργαζόμενοι δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν (The American Fruit culturist, σελ. 177). Ὅταν αἱ ἐγκεντρίσεις ἐκτελεσθῶσι παρ' ἀνθρώπου ἰκανοῦ καὶ πεπειραμένου ἢ ἐπιτυχίᾳ διὰ μὲν τὴν μηλέαν εἶνε 90 τοῖς 100, διὰ δὲ τὴν ἀπιδέαν 70 τοῖς 100.

« Διὰ νὰ ἐφαρμόσῃσι τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἐγκεντρισμοῦ οἱ Ἀμερικανοὶ ἀντὶ τῶν κυρτῶν ἐμβολιζοστηρίων προτιμῶσι μαχαίρια μὲ λεπίδα εὐθεῖαν καὶ τῶν ὁποίων ἡ βία εἶνε λεπτή.

Η. Γ. ΝΝΥΔΙΟΣ

ΟΙΝΟΙ ΣΤΑΦΙΔΙΤΑΙ

(Συνέχεια τοῦ προηγούμενου τεύχους)

Πρὶν ἢ ἐπιθεωρήσωμεν ἕκαστον τῶν εἰδῶν τούτων τῶν μικρορράγων μαύρων σταφίδων, ὅς εἴπωμεν ὅτι ὅσῳ μᾶλλον ἡ σταφὶς εἶνε ὁμοιομόρφως μέλαινα, τόσῳ μᾶλλον εἶνε γλυκεῖα καὶ τόσον περισσότερο οἰνόπνευμα ἀποδίδει.

Αἱ τῶν Θυρῶν, τοῦ Ἀδεμισχ καὶ τοῦ Βκίνδιρ εἰσὶν αἱ πλουσιώτεραι ἐν ἀγκυρώδει ὕλῃ. Ἐχουσι χρῶμα βαθύ μέλαν παρρυσιάζον ἐλαφροκύκνον ἀνταύγειαν, ὅταν ρίπτωνται σωρηδόν ὅσῳ δὲ μᾶλλον εἶνε ζωηρὰ ἢ ἀνταύγεια, τόσῳ ἡ ποιότης εἶνε καλλιτέρα. Ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν μεγίστην ἀμέλειαν τῶν καλλιεργητῶν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀποξηράνσεως, εἰσὶ γενικῶς μᾶλλον χωματοῦχοι ἢ αἱ ἄλλαι.

Αἱ σταφίδες αὗται ἐπιζητοῦνται πρὸ πάντων ὑπὸ τῶν οἰνοποιῶν τῆς Σέττης. Ἐὰν δὲ δὲν περιεῖχον γήγαρτα καὶ ἐὰν ἐλκμθάνετο φροντίς νὰ τὰς ἀπορρωγίζωσι, θὰ πηρήγετο ἐκ τοῦ

αὐτοῦ βάρους πλειότερον οἰνόπνευμα ἢ ἐκ τῶν κορινθιακῶν καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν προσερχόμενος οἶνος δὲν θὰ εἶχε τὴν οξύτητα ἣν τῶ προσάπτουσι.

Ἀνάλυσις σταφίδων τῶν Θυρῶν. — Ἐπὶ 100.

Υδροτὴς	Τέρρα	Εκφύλισμα ἀφειδήματος	Τέρρα ἀφειδήματος	Σάκχαρον	Ὄξύ	Τρυφίνα	Ταννίνη	Κόμμι	Ἐκλάσις κόμμιος
17.80	5.00	55.20	1.80	15.00	1.2456	2.00718	0.457	0.390	+ ἀσθενεστάτη

Ἀνάλυσις οἴνων ἐκ σταφίδων τῶν Θυρῶν. — Ἐπὶ 100.

Οἰνόπνευμα	Τέρρα	Εκφύλισμα	Θεϊκὰ ἄλατα	Σάκχαρον	Ὄξύ	Τρυφίνα	Ταννίνη	Κόμμι	Ἐκλάσις	Ἐκλάσις κόμμιος
192	0.37	2.35	0.087	0.4551	0.2905	0.1473	0.0660	0.263	— 0.8	+ ἀσθενεστάτη

Οἱ ἀμπελῶνες τοῦ Ἀδεμισχ καὶ τοῦ Βκίνδιρ, δύο πόλεων γειτόνων τῶν Θυρῶν, παράγουσι σταφίδα τοῦ αὐτοῦ εἶδους, ἀλλ' ἐνίοτε ποιότητος ἥττον καλῆς νομίζεται ὅτι τὸ παρέχον αὐτὰς κλήμα εἶνε τὸ Πινὸ τῆς Βουργουνδίας.

Εἰς εὐτυχές ἔτος, τὰ Θυρὰ δύνανται νὰ δώσωσι μέχρις 100 χιλ. σάκκων σταφίδος ὑγιεινότητος καὶ διατηρουμένης κάλλιστα.

Αἱ Γερ.λλ, ἥτοι ὅλα τὰ προϊόντα ὅσα ἔρχονται ἐκ τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα κατανομάσκαμεν ἀνωτέρω ποιῶντες λόγον περὶ τῶν Σουλτανινῶν, προέρχονται ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων κλημάτων διαφόρων, καὶ σχηματίζουσι πολλὰς ποικιλίας, αἵτινες πωλοῦνται, καθ' ὅσον εἶνε μᾶλλον ἢ ἥττον μαῦραι, χονδραὶ, καθαραὶ, λεπτόφλοιοι καὶ ὀλιγογήγαρτοι, ἀπὸ δύο μέχρι τεσσάρων φράγκων εὐθηνότερον τῶν Θυρῶν, χω-

ρίς ἐν τούτοις ἢ τοικύτη ἐλάττωσις, διὰ τὰ 100 χιλιογράμματα, νὰ δύναται πάντοτε νὰ μένη τόσο μεγάλη. Εὐτυχῆς ἐσοδεῖς δύναται νὰ παρῆξῃ 35,000 σάκκους, τῶν ὁποίων τινὲς ἔρχονται εἰς τὰ παντοπωλεῖα.

Ἀνάλυσις σταφίδων τοῦ Τζάλ.—Ἐπὶ 100.

Τύπος	Τέρρα	Ἐκφύλιση ἀρεφύματος	Τέρρα ἀρεφύματος	Σπέρμα	Ἄσβ	Τρυγία	Ταννίνη	Κόμμι	Ἐκκλίσις κόμμιος
20.80	2.90	58.032	1.512	50.8045	0.79718	1.11510	0.37140	0.72	+ Ἀσθενής

Ἀνάλυσις αἰῶν ἐκ σταφίδων τοῦ Τζάλ.—Ἐπὶ 100.

Οἰνόπνευμα	Τέρρα	Ἐκφύλιση	Θεῖον ἔλα	Σπέρμα	Ἄσβ	Τρυγία	Ταννίνη	Κόμμι	Ἐκκλίσις	Ἐκκλίσις κόμμιος
99.4	0.352	2.192	0.0836	0.39825	0.3105	0.14868	0.069047	0.420	— 0.15	— Ἀσθενε- στάτη

Αἱ Τζάλ εἰσὶν ὑπέρυθροι καὶ ἀποδίδουσιν ὀλιγώτερον ἢ καὶ τῶν Θυρῶν, τοῦ Ἀϊδινίου, τῆς Σόκιας καὶ τοῦ Γκουνέγ. Αἱ σταφίδες αὗται φθείρονται ταχέως καὶ δὲν διέρχονται εὐκόλως τὸ θέρος χωρὶς νὰ βλαφθῶσιν.

Ἀκαταλλήλως πωλοῦσιν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο τὰς Γκουνέγ, τὰς Γκιόρδ καὶ τὰς Δεμιρτζί· ἡ πρώτη τῶν πόλεων τούτων εἶνε πλησίον τοῦ Τζάλ· ἀλλὰ τὸ Γκιόρδ καὶ τὸ Δεμιρτζί εἶνε πόλεις ἀρκούντως μακκρυσμέναι, εἰς τὰ βορειοδυτικὰ. Ἄλλως τε δὲ ἡ σταφὶς Τζάλ δὲν ἔρχεται ὡς πρὸς τὴν ποιότητα ἢ μετὰ τὰ τρία ἄλλα εἶδη, τὴν Γκουνέγ πρῶτον, ἔπειτα τὴν Γκιόρδ καὶ κατόπιν τὴν Δεμιρτζί. Αἱ ἐκλεκταὶ ποιότητες πω-

λοῦνται εἰς τὰ παντοπωλεῖα· διὰ τῶν ἐπιλοίπων ποιοῦσιν ἀναμίξεις Θυρῶν, Ἀϊδινίου, κλπ., μὲ τὰς ὁποίας οἰκονομεῖται κάλλιστα ἢ Μικσακλία, ἀφοῦ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀποπέλλεται τὸ μείζον μέρος τῶν 50,000 σάκκων, τοὺς ὁποίους δύναται νὰ παραγάγῃ ἡ χώρα τοῦ Τζάλ κατὰ τὰ εὐτυχῆ ἔτη· ἀπὸ τοῦ 1879 ἔπεσεν ἡ παραγωγή εἰς 15,000 περίπου σάκκους.

Χωρὶς νὰ ἐκταθῶμεν περισσότερον ἐπὶ τῶν σταφίδων τοῦ Γκιόρδ καὶ τοῦ Δεμιρτζί, αἵτινες ὁμοιάζουσι πρὸς τὴν Τζάλ τόσο ὥστε νὰ μὴ διακρίνωνται, ἐρχόμεθα εἰς τὰς τοῦ Ἀϊδινίου, τοῦ Καραβουνάρ καὶ τοῦ Ναλῆ. Μικρότεραι τῶν Θυρῶν, ἔχουσι περίπου τὴν αὐτὴν ὑποκύκνον ἀνταύγειαν, ἀλλ' εἶνε ἀσυγκρίτως καθαρώτεραι, ἔχουσι τὸν πυρῆνα μᾶλλον εὐκόσπαστον. Εὐτυχῆς ἔτος δύναται νὰ παρῆξῃ εἰς τοὺς ἐπιζητοῦντας τὸ εἶδος τοῦτος παντοπωλίας περὶ τοὺς 15,000 σάκκους.

Αἱ Κιρκαγιάτς καὶ αἱ Ἀξάρ, αἱ χονδρότεραι τῶν μικρορράγων, δὲν ἐκτιμῶνται πολὺ, διότι εἶνε ὑπέρυθροι.

Αἱ τῆς Μενδάλιας καὶ αἱ τῶν Μυλίσσων εἰσὶν αἱ αὐταὶ σταφίδες ὑπὸ δύο διάφορα ὀνόματα, μετριωτάτης ἀξίας, ἐρχόμεναι σχεδὸν πάντοτε βεβλαμμένας εἰς Σμύρνην· τούτου ἕνεκα τὰς πωλοῦσι 10—15 ο/ο εὐθηνότερον τῶν Θυρῶν, πρὸς τὰς ὁποίας ἔμως θὰ ἠδύναντο νὰ συναγωνισθῶσιν ἐὰν ἐλαμβάνετο φροντὶς νὰ ἐξαπεστέλλοντο ἐν βυτίοις ἐκ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς. Καταστήματά τινε μάλιστα, ὅχι πολὺ εὐσυνείδητα, κατορθοῦσι, τῇ βοηθείᾳ ἀναμιξέως τινος, νὰ τὰς πωλῶσιν ὡς ἀληθεῖς τῶν Θυρῶν. Ἡ συγκομιδὴ εἶνε 8—9,000 σάκκοι.

Αἱ τῆς Σόκιας εἰσὶν ὠραῖαι, ἐνίοτε κυανίζουσαι καὶ ὁμοιάζουσι πολὺ πρὸς τὰς τῶν Θυρῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποδίδωσι τὸ αὐτὸ οἰνόπνευμα.

Αἱ τῆς Σκαλανόβας εἰσὶ καθαραὶ, ὠραιόταται, κάλλιστα, μετὰ φλοιοῦ λεπτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκκρίνουσιν εὐκόλως, δὲν δύναται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἄλλως τε δὲ μόλις ἡ παραγωγή των φθάνει τοὺς 5000 σάκκους, κατὰ τὰ εὐτυχῆ ἔτη.

Ἐὰν ἡ γῆ τῆς Φωκίας δὲν παράγῃ μελαίνας σταφίδας, δύ-

ναται τούλάχιστον να ενκιβρύνηται διά τήν κορινθιακήν της. Αὐτή μόνη ἐξ ὅλης τῆς μικρᾶς Ἀσίας κέκτηται, καί ὑπό ὄρους ἐξαιρέτους, τὸ θαυμασίον τοῦτο κλήμα, ὅπερ δίδει ἡμῖν οἶνον ποιότητος καλλιτέρας καὶ αὐτῆς τῆς ἑλληνικῆς· ἀλλ' ἡ τιμὴ τοῦ προϊόντος τούτου εἶνε λίαν ὑψηλὴ ὅπως παραδοθῆ εἰς τὴν οἰνοποιάν. Ἄλλως τε δὲ ἡ παραγωγὴ αὕτη εἶνε λίαν περιορισμένη ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ. Ἡ τοῦ Γερλί, ὁ Ἐλεμέ καὶ ἡ Μοσχάτη εἶνε σχεδὸν αἱ μόναι σταφίδες, αἵτινες χρησιμοποιοῦνται πρὸς κατασκευὴν οἴνων, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ποιότης πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ ᾔνε καλὴ.

Εὐρίσκονται προσέτι ἐν τῷ ἐμπορίῳ σταφίδες τῆς Καραμανίας καὶ ἄλλαι λεγόμεναι τῆς Βηρυττοῦ, εἴτε διότι προέρχονται τινόντι ἐκ τῶν περιχώρων τῆς ἀρχαίας Βερύσης, εἴτε διότι ἡ πόλις αὕτη χρησιμεύει ἀπλῶς ὡς ἀποβάθρα.

Πολὺ πλησιέστερον ἡμῶν, τὸ Μαρρόκον—διὰ τὴν ὄχι ἡ Ἀλγερίαν καὶ ἡ Κορσικὴν—καὶ ἡ Ἰσπανία, ἐνθα ἡ παραγωγὴ σταφίδος ἐκτιμᾶται πολὺ περισσότερον καὶ αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τοῦ οἴνου, συντελοῦσιν ἀφθόνως εἰς τὸ μέγα ἐμπόριον τῶν σταφίδων. Δὲν ἠθέλομεν ἐπικνέσθαι εἰς ὅ, τι εἵπομεν, περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν μεθόδων τῶν *pasas de sol* καὶ τῶν *pasas de lejia*, ἐὰν δὲν εὐρίσκωμεν μίαν ἔτι εὐκαιρίαν νὰ βεβαιώσωμεν τὴν στενότητα τῶν δεσμιῶν οἵτινες, ὡς πρὸς τὴν ἀμπελοουργίαν, πλησιάζουσιν ἡμῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τὰς ἀρχαιοτάτας παραδόσεις.

«... Πρέπει, λέγει ὁ Κολουμέλας, νὰ θερμαίνωμεν ἐν λέβητι ἢ ἐν μεγάλῃ πηλίνῃ χύτρα νὰς θολόστακτην προητοιμασμένην ἐκ στάκτης κληματίδων, ἐν ᾗ, κατὰ τὸ βράσιμον, χύνομεν ὀλίγον ἔλαιον ἐκ τῆς καλλιτέρας ποιότητος, μιγνύοντες τὸ ὅλον ὁμοῦ, μεθ' ὃ ρίπτομεν ἐν τῷ ζέοντι λέβητι βότρυας δεδεμένους πρὸς ἀλλήλους ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς, καὶ τοὺς ἀφίνομεν οὕτω ἐπὶ τινα χρόνον, μέχρις οὗ μεταβάλλωσι χρῶμα, χωρὶς ὅμως νὰ τοῖς δώσωμεν καιρὸν νὰ ψηθῶσιν.» «Ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε ἀπαράλλακτος λέξιν πρὸς λέξιν ἐκείνης τὴν ὁποίαν εἶδομεν περιγραφομένην ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου προξένου διὰ τὴν παρασκευὴν

τῶν *pasas de lejia* τῆς Ἀλικάντης (σταφίς τῆς θολόστακτης)».

Τρόπος κατασκευῆς οἴνου ἐκ σταφίδος.—Ἡ κατασκευὴ τοῦ σταφιδίτου οἴνου περιλαμβάνει τὰς κυριωτάτας κατεργασίας τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἡ νωπὴ σταφίς διὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ φυσικοῦ οἴνου. Θὰ τὰς ἀνακινήσωμεν συνοπτικῶς καὶ θὰ ὁμιλήσωμεν ἐν ἐκτάσει περὶ τῶν ἄλλω ἰδιαιτέρων προφυλάξεων, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ γρῆσις τῆς ξηρᾶς σταφίδος.

Ἡ ξηρὰ σταφίς, ἐξυχομένη ἄπκξ ἐκ τοῦ κιβωτίου ἢ ἐκ τοῦ σάκκου, καθορίζεται ἐπιμελῶς, οὐ μόνον ἀφ' ὅλων τῶν ξένων σωμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὸ εὐρώτος, ζυμώσεως, σήψεως ἢ ἐντόμων προσβεβλημένων ῥιζῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀλλοίωσις ἠδύνατο νὰ παραβλάψῃ τὴν εὐωδίαν ἢ καὶ αὐτὴν τὴν σίστησιν τοῦ οἴνου, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἀποτον. Δικαιροῦσιν ἀκολούθως καὶ διαλύουσι τοὺς ἐκ σταφίδων βόλους ἢ τὰς μάζας.

Ἡ καθαρότης τοῦ ὕδατος, ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν δὲν εἶνε ἥττον σπουδαία τῆς τῶν σταφίδων αὐτῶν, καθότι ἡ ἐλαχίστη παραμέλησις ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ καταστραπτικὰ ἀποτελέσματα. Πρέπει λοιπὸν τὸ ὕδωρ νὰ ᾔνε πόσιμον, καθαρὸν, διαχυγές, ἄνευ οὐσίας καὶ ἄνευ κακῆς ὀσμῆς, ἀπηλλαγμένον ὑλῶν φύσεως δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ ἀκολούθως τὴν σηπεδονώδη ζύμωσιν τοῦ οἴνου· δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ πολλὰ ἄλατα τῆς ἀσθέστου καὶ ἰδίως διανθρακικῆν καὶ θεικῆν ἀσθέστον καθότι ἡ ὑπεραφθονία τῶν ἀλάτων τούτων εἶνε τοιαύτης φύσεως ὥστε νὰ ἐπιβραδύνῃ ἢ νὰ σταματᾷ τὴν ζύμωσιν καὶ νὰ παράγῃ ἐν τῇ κάδδῃ τὴν ὀσμὴν σεσηπότων ὡσὶν ὀφειλομένην εἰς τὴν ἀνάπτωξιν τοῦ θειώδους ὑδρογόνου, διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ζυμωτικῶν καὶ τῶν ὀργανικῶν ὑλῶν ἐπὶ τῆς θεικῆς ἀσθέστου. Ἐὸ γεγονός τοῦτο περιπλέκεται σχεδὸν πάντοτε μετὰ τῆς νιτρικῆς ζυμώσεως, ἥτις ἀλλοιοῖ τὰς κάδδας, σταματᾷ ἐν μέρει τὴν οἰνώδη ζύμωσιν, καὶ μεταδίδει εἰς τὸ προϊόν ὀσμὴν ἰσχυρὰν καὶ ὑπεράγαν δυσάρεστον, γνωστοτάτην εἰς ὅλους τοὺς χημικούς. Ἐὸ βρόχιον ὕδωρ, τὸ λίαν ῥέον ὕδωρ, ἰδίως τῶν ἀμμωδῶν καὶ

γρανιτωδῶν ἑδαφῶν, εἰσὶ λοιπὸν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν προτιμότερα. Ἐννοεῖται ὅτι γίνεται ἡ ἐπιρύλαξις αὕτη ὅταν πρόκηται νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν σταφίδα τὸ ὕδωρ καὶ τὸν ὄγκον, ἅτινα ἐχάθησαν ὡς ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως, διότι ἄνευ τούτου ἡ πίεσις καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ζύμωσις θὰ ᾔσαν ἀτελεῖς. Κατ' ἐξίρεισιν, ἡ μικρόροραχος καὶ τὸν φλοιὸν ἔχουσα μᾶλλον εὐδιαπέρκαστον ἀληθῆς κορινθιακῆ φαίνεται ἀπηλλαγμένη τῆς προπαροσκευαστικῆς ταύτης ἐργασίας καὶ δυναμένη νὰ ζυμωθῇ ἄνευ πίεσεως.

Ὅπως δὴποτε, θέτοντες τὴν σταφίδα ἐν τῇ κάδδῃ μεθ' ὕδατος εἰς θερμοκρασίαν ποικίλλουσαν ἀπὸ 30 ἕως 70, ἐν ἀναλογίᾳ 100—150 λίτρων δι' 100 χιλιόγραμμα, ἐπιτυγχάνομεν τὴν ἐξόγκωσιν τῶν ῥαγῶν. Ὅταν μετὰ παρέλευσιν 36 ἕως 72 ὡρῶν περίπου, ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας, τὸ μίγμα δὲν δεικνύη πλέον εἰμὴ 15—18° θερμότητος, αἱ ῥαγες ἐπικνευροῦσκι διὰ τῆς ἀπορροφῆσεως ἀρκούσης ποσότητος ὕγρου τὸ σχῆμα καὶ τὸν ὄγκον, τὰ ὁποῖα εἶχον ἐπὶ τοῦ κλήματος, συντρίβονται εὐκόλως ὑπὸ τοὺς δακτύλους, καὶ ἀποχωρίζονται ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἔντα ἐκλίβωσιν. Ἡ ἐργασία αὕτη, ὑψίστης σπουδαιότητος, καθότι προετοιμάζει τὴν σταφυλὴν εἰς καλὴν ζύμωσιν, συντρίβουσα ἐκάστην ῥαγα καὶ θέτουσα τὸν σακχαρώδη χυμὸν εἰς κατάστασιν νὰ μεταβληθῇ εἰς οἶνοπνεῦμα, γίνεται διὰ ξυλίνου ἰγδίου ἐὰν ἡ συντριβήσομένη ποσότης ᾔνε μικρά, ἢ διὰ μηχανικοῦ συντριπτῆρος ἐὰν ὑπερβαίνῃ πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιογράμμων σταφίδος. Ὅ,τι δὲ καὶ ἂν ᾔνε τὸ μεταχειριζόμενον μέσον, χρειάζεται πολλὴ προσοχὴ ὅπως συντρίβωνται καλῶς ὅλαι αἱ ῥαγες καὶ ἔντα ἀποφεύγωνται κατὰ τὴν ζύμωσιν ὅλα τὰ ἀτοπήματα τῆς βραδύτητος καὶ μάλιστα τῆς ἀποσυνθέσεως ἅτινα, μετὰ τινος ἀπωλείας σακχάρου καὶ οἶνοπνεύματος, εἰσὶν αἱ συνηθέστεραι συνέπειαι τῆς ἐν τῷ γλεύκει παρουσίας ῥαγῶν μὴ διαρραγιστῶν. Μένει μόνον νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἀναγκαῖα ποσότης ὕδατος, ἥτις θὰ ποικίλλῃ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν καὶ ὡσαύτως ἀναλόγως τῆς σακχαρώδους δυνάμεως τῆς

σταφίδος, περὶ τῶν ὁποίων καλὸν εἶνε πάντοτε νὰ βεβαιώμεθα ἐκ τῶν προτέρων.

Ἡ μελέτη, ἐξ ἧς δανειζόμεθα μέρος τῶν τελευταίων τούτων δεδομένων ἐκτιμᾷ εἰς 150 τοῖς 100 τὸν μέσον ὅρον τῆς πλουσιότητος ταύτης. Αἱ διέφοροι ἡμῶν ἀναλύσεις, ὧν τὸ ἐξαχόμενον οἶδομεν ὀλίγον κατωτέρω, δυσκόλως ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ παρδεχθῶμεν τοιοῦτον μέγαν ἀριθμὸν· τούλάχιστον δὲ ὡς πρὸς τὰ συνήθη προϊόντα τοῦ ἡμετέρου ἐμπορίου, φρονοῦμεν ὅτι 55 τοῖς 100 (53 κατὰ τοὺς ἡμετέρους ὑπολογισμοὺς) εἶνε ἀριθμὸς πολὺ πλησιέστερος πρὸς τὴν πρακτικὴν ἀλήθειαν.

Διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα—πλὴν τῆς τροποποιήσεως ταύτης ὡς πρὸς τὸν μέσον ὅρον—εἰς τὸν ὑπολογισμὸν, περὶ οὗ ὁμιλοῦμεν, δυνάμεθα νὰ παρδεχθῶμεν ὅτι ἐν τῇ πρακτικῇ 100 χιλιόγραμμα ξηρῶν σταφίδων περιεχουσῶν 44 χιλιόγραμμα σακχάρου, παρέχουσιν 29—30 λίτρας ἀπολύτου οἶνοπνεύματος· 3 $\frac{1}{3}$ χιλιόγραμμα ξηρῆς σταφίδος θὰ παρέξωσι λοιπὸν 1 λίτρον, ὥστε πολλαπλασιάζοντες διὰ 1,33 τὸν ἀριθμὸν τῶν βαθμῶν οὓς θέλομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸν οἶνον, ἔχομεν τὸν ἀριθμὸν τῶν χιλιογράμμων σταφίδος, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ προσθέσωμεν κατὰ ἐκάτόλιτρον ὕδατος.

Οἶνος 8 βαθμῶν θὰ ἀπαιτήσῃ, π.χ., δι' 100 λίτρας ὕδατος 26 $\frac{1}{2}$ χιλιγρ. σταφίδος.—Οἶνος 9 βαθμῶν θὰ ἀπαιτήσῃ, δι' 100 λίτρας ὕδατος 30 χιλιγρ. σταφίδος.—Οἶνος 10 βαθμῶν θὰ ἀπαιτήσῃ, δι' 100 λίτρας ὕδατος 33 $\frac{1}{2}$ χιλιγρ. σταφίδος.

Ὡς βλέπομεν ὁ ὑπολογισμὸς εἶνε ἀπλοῦστατος. Ἐὰν ἡ σταφίς εἶχεν ὀλιγώτερον τῶν 55 χιλ. σακχάρου, ἀναλύοντες

$$\tau\acute{\alpha}\varsigma \delta\acute{\upsilon}\omicron \acute{\epsilon}\xi\iota\sigma\acute{\omega}\pi\epsilon\iota\varsigma \frac{55}{30} = \frac{\tau}{\chi} \text{ καὶ } \frac{\psi}{1} = \frac{100}{1} \quad (1) \text{ ἠθέλομεν ἔχει}$$

τὴν ἐν ἑκατολίτροις ἀπαιτουμένην ποσότητα σταφίδων πρὸς ἐπίτευξιν 1 βαθμοῦ οἶνοπνεύματος.

(1) Ἐἰς τὰς ἐξισώσεις ταύτας τ εἶνε ἡ ποσότης τοῦ σακχάρου, ἣν περιέχει ἡ σταφίς, χ εἶνε ἡ ποσότης τῶν λίτρων οἶνοπνεύματος ἢ ἀνταποκρινόμενη πρὸς τὴν ποσότητα τ' ψ δὲ εἶνε ἡ ποσότης τῆς σταφίδος ἣν πρέπει νὰ λάβωμεν.

Ἄλλ' ἐννοεῖται ὅτι ἐν τῇ προσθήκῃ τοῦ ὕδατος πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν διὰ τὴν ἐξόγκωσιν χρησιμοποιοηθεῖσαν ποσότητα, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δευτέρα εἶνε συμπληρώσις μόνον. Ἐπὶ παραδείγματι χάριν ὡς ἀνωτέρω, σταφίς τῆς ὁποίας 26 1/2 χιλιόγραμ. τιθέμενα ἐν ἑκατολίτρῳ ὕδατος δίδουσιν οἶνον 8 βαθμῶν, ὅς ὑποθέσωμεν δὲ ὅτι ἐργαζόμεθα ἐπὶ 100 χιλιόγραμμων σταφίδος, καὶ ὅς ἀρχίσωμεν διὰ τῆς προσθέσεως 1 ἑκατολίτρου ὕδατος διὰ τὴν ἐξόγκωσιν. Ἐπειδὴ 26 1/2 χιλιόγραμ. ἀπαιτοῦσιν 100 λίτρας ὕδατος διὰ νὰ δώσωσιν οἶνον 8 βαθμῶν, τὰ 100 χιλιόγραμ. θὰ ἀπαιτήσωσι τὴν ἀναλογίαν τὴν διδομένην διὰ τῆς ἀκολουθοῦ ἐξισώσεως :

$$\frac{26.5}{100} = \frac{100}{x} \quad \text{ἐξ οὗ} \quad \frac{100}{26.5} = \frac{100}{x} = 377$$

καὶ ἐπειδὴ δὲν μετεχειρίσθημεν εἰμὴ 1 ἑκατολίτρον, θὰ μείνη νὰ προσθέσωμεν 377—100 ἤτοι 277 λίτρας.

Μετὰ τὴν σύνθλιψιν, ἡ σταφίς καὶ τὸ ὕδωρ ἔπερ αὕτη ἀπέδωκε σχηματίζουσιν ἀληθὲς γλεῦκος, καλὸν νὰ τεθῆ εἰς τὴν κάδδην πρὸς ζύμωσιν.

Ἐὰν μετὰ τὴν γενομένην προσθήκην τὸ γλεῦκος δὲν παρουσιάσῃ βαθμὸν θερμοκρασίας κατὰλληλον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ζυμώσεως, πρέπει νὰ τὸ φέρωμεν ἀπὸ 18 ἕως 22 βαθμοῦς θερμότητος ἵνα ἀποφύγωμεν ἕνεκα μὲν τῆς πολλῆς βραδύτητος τὰς ἀποσυνθέσεις τῶν πηχέων σωμάτων, ἕνεκα δὲ τῆς πολλῆς ταχύτητος τὴν ὀξέωσιν τοῦ οἴνοπνεύματος καὶ τὴν ὀξικὴν ζύμωσιν.

Δι' οἴου δὴποτε ὀργάνου, ἢ διὰ μηχανικῶν μοχλῶν, ἀνακυκῶμεν τὴν μάζαν τοῦ μίγματος οὕτως ὥστε νὰ καθιστῶμεν αὐτὴν ὁμοιογενή καθ' ἅπαντα τὰ μέρη, καὶ ἐὰν ἔχωμεν ἤδη κάδδην τινὰ ἐν καταστάσει θορυβώδους ζυμώσεως, καλῶς θὰ πράξωμεν ἐὰν ἀφαιρέσωμεν λίτρας τινὰς καὶ ρίψωμεν αὐτὰς ἐν τῇ νέῃ κάδδῃ, εἰς ἀντικατάστασιν δ' αὐτῶν λάβωμεν ἴσην ποσότητα ἐκ τοῦ νέου γλεύκους καὶ ρίψωμεν ταύτην εἰς τὴν παλαιάν κάδδην. Ἡ οἴνοπνευματικὴ ζύμωσις θέλει μεταδοθῆ τοιουτοτρόπως ἀμέσως εἰς ὅλην τὴν κάδδην, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ εἰς τὰ ζυμωτικὰ παράσιτα τὸν ἀναγκαῖον χρόνον ν' ἀναπτυχθῶσιν εἰς τι μέρος αὐτῆς.

Νὰ ἐμποδίζωμεν τὸν σχηματισμὸν στεφάνης (chapeau), εἴτε κρατοῦντες τὴν σταφίδα βεβυθισμένην ἐν τῷ ὑγρῷ, εἴτε δι' οἴου δὴποτε ἄλλου μέσου παρέχοντος τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ ζύμωσις θὰ γίνῃ πανταχοῦ ἐν τῇ ἐπικφῇ τῶν στεμφύλων· ν' ἀφήσωμεν δὲ τὸ ἔργον νὰ συμπληρωθῆ, ἐπιτηροῦντες τὴν πορείαν μετὰ προσοχῆς—τῇ βοήθειᾳ τοῦ θερμομέτρου καὶ τοῦ γλευκομέτρου—καὶ κενονίζοντες αὐτὴν ἐν ἀνάγκῃ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν, καταπιπτούσης τῆς σταφίδος εἰς τὸ βάθος τῆς κάδδης, πύση πάσα ἐξέτμισις ἀνθρακικοῦ ἐξέως.

Ἡ στιγμή αὕτη εἶνε ἡ κατάλληλος πρὸς μετάγγισιν, αἱ κατόπιν ἐργασίαι εἶνε αἱ αὐταὶ καὶ αἱ κατὰ τὴν κατασκευὴν οἴνου ἐκ νωπῶν σταφυλῶν· ἡ προετοιμασία τῶν βυτίων ἤτοι ἡ πλύσις, ἡ διὰ θρυκλίδος θείωσις αὐτῶν κτλ., πάντα ταῦτα ἐκτελοῦνται μετὰ πολλῆς προφυλάξεως, διότι, ἐὰν ἡ οἴνοποίησις τῶν νωπῶν σταφυλῶν ἀπαιτῆ πολλὴν προσοχὴν καὶ ἀπειρους φροντίδας, δὲν πρέπει νὰ φανῆ παράδοξον ὅτι ἡ τῶν σταφίδων ἀπαιτῆ ἴσως τοῦλάχιστον μερίμνης.

Ἀφοῦ ἀποθέσωμεν τὸν οἶνον ἐν τοῖς βυτίοις, θλίβωμεν τὰ στέμφυλα, τῶν ὁποίων τὸ προῖον προστίθεται ἐν τῷ οἴνῳ ἀφοῦ πρῶτον καθαρῶς κεχωρισμένως· ἀκολουθῶς κλείομεν τὰ βυτία ἵνα προφυλάξωμεν αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἐπικφῆς τοῦ ἀέρος, καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας μεταγγίζομεν πάλιν.

Ἐὰν τὸ προῖον δὲν εἶνε ἀρκούντως καθαρὸν, πικρατείνωμεν τὴν ἀνάπυσιν αὐτοῦ, μέχρις οὔ καθαρῶς ἦ ἀρ' ἑαυτοῦ· ἐὰν ὁμως βραδύνη πολὺ, τὸ κολλαρίζομεν, μετὰ νέαν δὲ ἀνάπυσιν ἐπιτυχῶς λαμβροτάτην διαύγειαν.

Περαιοῦντες τὴν πραγματείαν ταύτην ὅς ἐπικναλάβωμεν ὅ,τι εἴπομεν ἐν ἀρχῇ, ὅτι πλὴν σπικνωτάτης βεβαίως περιπτώσεως, καθ' ἣν δὲν προστίθεται εἰς τὴν σταφίδα εἰμὴ ἀκριβῶς τὸ ἀποξηρανθὲν ὕδωρ, ὅλοι οὔτοι οἱ οἶνοι εἰσὶν οἶνοι ἔνυδροι καὶ ὡς τοιοῦτοι πρέπει νὰ πωλῶνται. Οἱ παραδίδοντες ὁμως αὐτοὺς ὡς ἀληθεῖς οἶνους, πράττουσιν οὐ μόνον κατὰχρησιν ἀλλὰ καὶ ἔγκλημα τιμωρούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, ἔγκλημα τὸ ὁποῖον καὶ ἀτιμώρητον τυχὸν μένον, δὲν δύναται ὁμως νὰ συγχωρήσῃ ἡ ἠθικὴ

ΚΕΙΝΑ Ε Α'.
 'Ανάλυσις σιδηρών. — 'Επι 100.

'Αριθμός	'Όνομα	'Υψους	Τέρμα	Κυβάνιστος χρυσήματος	Τέρμα χρυσήματος	Σκ/χρον	ΰ%	Τρυλά	Τανώνη	Κόμμα	Κόμμα	'Εκκλίσις κόμματος
1	Θυρών	17.80	5.00	55.29	1.80	45.00	1.2456	2.00718	0.157	0.309	0.309	+ άσθενεστάτη
2	Κορινθιακή (1883)	24.40	4.20	63.48	1.44	58.00	1.2954	2.17055	0.38568	0.264	0.264	+ άσθενεστάτη
3	Κορινθ. (Γουρζίας)	21.60	3.00	58.656	1.536	46.00	1.96128	1.82095	0.414259	0.495	0.495	+ άσθενής
4	Κρήτης (1883)	19.60	2.10	65.28	1.44	54.80	0.80361	1.62186	0.39997	0.99	0.99	+ άσθενής
5	'Ερικαρά.....	17.40	2.20	64.368	1.68	57.383	.73376	1.33812	0.44282	0.46	0	μηδαμινή
6	Καρχαμπουργού.....	19.00	2.30	66.96	1.70	61.083	0.847	1.816	0.3713	0.675	0.675	- άσθενεστάτη
7	Βεργερζέ.....	17.40	3.00	54.60	1.56	48.352	0.8137	1.720	0.4438	1.920	1.920	- άσθενής
8	'Ελεμέ.....	17.80	2.20	65.52	1.80	54.80	0.39859	0.57348	0.4428	0.9	0.9	+ άσθενεστάτη
9	Γσεσμέ.....	18.10	1.90	69.072	1.632	58.157	0.675	1.0832	0.4142	0.84	0.84	0 μηδαμινή
10	Σουλτανίνα	20.00	2.60	68.232	1.548	49.111	0.5314	1.3381	0.3784	0.705	0.705	+ άσθενεστάτη
11	Κορινθ. (1882-1883)	23.30	2.70	67.104	1.344	50.227	0.8636	1.5930	0.4071	1.020	1.020	- άσθενής
12	» έλλακτική (1882)	33.90	1.80	65.04	1.536	58.933	9.8304	1.4018	0.3856	0.765	0.765	- άσθενής
13	Γζάλα	20.80	2.90	58.032	1.512	50.8045	0.79715	1.11510	0.37140	0.72	0.72	+ άσθενής

ΚΕΙΝΑ Ε Β'.

'Ανάλυσις σιδηρών σταθιδίων — 'Επι 100.

'Αριθμός	'Όνομα	Ορθογωνία	Τέρμα	Θετικά άλλατα	Σκ/χρον	ΰ%	Τανώνη	Τρυλά	Κόμμα	Κόμμα	'Εκκλίσις κόμματος
1	Θυρών	10° 2	2.35	0.37	1.4251	0.2905	0.0660	0.1463	0.368	0.368	+ άσθενεστάτη.
2	Κορινθ. (1883)	9, 7	2.65	0.312	0.5003	0.5416	0.0726	0.2952	0.242	0.242	+ άσθενεστάτη.
3	» (Γουρζίας)	10°, 9	2.580	0.35	0.51365	0.31001	0.08928	0.15399	0.492	0.492	+ άσθενεστάτη.
5	'Ερικαρά.....	10°	2.992	0.376	1.2680	0.56204	0.095237	0.13802	0.40	0.40	0 μηδαμινή
6	Καρχαμπουργού	10°, 3	2.522	0.340	0.6009	0.44564	0.064285	0.14337	0.465	0.465	+ άσθενής
7	Βεργερζέ.....	8°, 8	2.860	0.30	0.4281	0.33492	0.085712	0.12213	0.562	0.562	+ άσθενής
8	'Ελεμέ.....	9°	3.70	0.38	1.7125	1.58404	0.089485	0.14868	0.585	0.585	- 1°
9	Γσεσμέ.....	10°, 2	2.864	0.36	0.92567	0.47709	0.086904	0.1272	0.425	0.425	- 4°, 5
10	Σουλτανίνα	11°, 9	2.780	0.408	0.7135	0.310016	0.083332	0.13275	0.685	0.685	- 1°, 1
11	Γζάλα.....	9°, 4	2.192	0.352	0.39825	0.340464	0.069074	0.14868	0.420	0.420	- 0°, 75

ΠΕΡΙ ΒΟΙΧΜΗΡΙΑΣ

("Ἰδε συνέχειον εἰς προηγούμενον τεύχος)

"Αρδεύσεις.

Ἡ βοιχημία διὰ τοῦ φυλλώματος αὐτῆς ἐξατμίζει μεγάλην ποσότητα ὕδατος, πρέπει λοιπὸν νὰ καλλιεργῆται εἰς ἔδαφος κατὰ τὸ δυνατὸν δροσερὸν ἵνα δύναται ν' ἀντλή ἐκ τῆς γῆς τὸ ἀναγκαῖον πρὸς ὑπερξίν αὐτῆς ὕδωρ.

Εἰς τὰ ξηρὰ ἐδάφη ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς εἶνε μετριωτάτη, οὐχ ἦπτον ἀρδευομένη ἀποφέρει εἰσόδημα σπουδαιότατον. Ἄλλ' ἡ συχνότης καὶ ἡ ποσότης τῆς ἀρδεύσεως ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητα καὶ τὴν φύσιν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τὸ κλίμα. Εἰς τὰ φύσει ὑγρὰ καὶ τὰ πυκνὰ ἐδάφη αἱ ἀρδεύσεις δέον νὰ γίνωνται ἀρχιότεραι, νὰ ᾔνε δὲ ἀρθονώτεραι καὶ πυκνότεραι εἰς τὰς ἀραιότερας καὶ ξηροτέρας γαίας καὶ εἰς τὰ θερμότερα κλίματα. Ὀφείλει δὲ ὁ καλλιεργητὴς νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει ὅτι αἱ ἀρδεύσεις δέον νὰ γίνωνται ἄπαξ τοῦλάχιστον τοῦ μηνὸς καὶ ν' ἀναστέλλωνται εἴκοσιν ἡμέρας πρὸ τῆς ἀποκοπῆς καὶ τῆς συλλογῆς τῶν καυλῶν.

Πολλαπλασίασις.

Αὕτη γίνεται διὰ ριζικῶν παρασπᾶδων (διάρσεις ἢ ξεμασχαλίδια τῶν ριζῶν), διὰ μοσχευμάτων (μαρκοττῶν), διὰ τεμαχίων (μπουτουρῶν) καὶ τέλος διὰ τῆς σπορᾶς.

Ἡ δὲ **ῥιζικῶν παρασπᾶδῶν** πολλαπλασίασις εἶνε ἡ ἀρίστη μέθοδος. Γρόντι ἔχομεν ἀμέσως φυτὰ ἰσχυρὰ παράγοντα κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος. Ἐπιτυγχάνεται δὲ αὕτη διὰ τῆς διαίρέσεως τῶν ριζῶν· φυτεύονται δὲ τὰ τμήματα τὰ ἔχοντα ἕνα ἢ πλειότερους ὀφθαλμούς.

Ἡ δὲ **μοσχευμάτων** πολλαπλασίασις ἐκτελεῖται ὡς ἐξῆς. Κατὰκλίνομεν ἐν τῇ γῇ νεαρὸν βλαστὸν εἰς δέκα ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου βάθος καὶ καλύπτομεν ἀπὸ ἀποστάσεως

εἰς ἀπόστασιν τὸν βλαστὸν τοῦτον μὲ χῶμα ἀφ' οὗ προηγουμένως ἀφαιρέσωμεν τὰ φύλλα τῶν μερῶν τοῦ βλαστοῦ, τὰ ὑποῖα ἐγγίζουσι τὸ ἔδαφος. Μετὰ τινὰ δὲ χρόνον ἔχομεν τόσα φυτὰ ὅσα εἶνε τὰ κακαλυμμένα ὑπὸ τοῦ χῶματος τμήματα τοῦ βλαστοῦ.

Ἡ δὲ **τεμαχίων** πολλαπλασίασις συνίσταται εἰς τὸ νὰ κόπτομεν τοὺς ἰσχυροτέρους, ἰσχυροτέρους καὶ φέροντας πολλοὺς κόμβους βλαστοὺς εἰς τεμάχια ἔχοντα μῆκος 10—15 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου, τὰ ὅποια φυτεύομεν καὶ ποτίζομεν συνεχῶς. Κατὰλληλος πρὸς πολλαπλασίασιν διὰ τεμαχίων ἐποχὴ εἶνε οἱ μῆνες Ἀπρίλιος, Μάϊος καὶ Ἰούνιος. Τὰ τεμάχια ταῦτα φυτεύομεν εἰς καλῶς καλλιεργημένας καὶ κοπρισμένους πρασιὰς καὶ εἰς ἀπόστασιν εἴκοσιν ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἀπ' ἀλλήλων. Ἐκ τούτων ριζώνουσιν 70—80 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ταῦτα δὲ τὸ ἐπόμενον ἔτος μεταφυτεύομεν εἰς τὸν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς βοιχημίας παρεσκευασμένον ἀγρόν.

Ἡ δὲ **σπορᾶς** πολλαπλασίασις εἶνε δυσχεροτάτη καὶ ἔργον οὐχὶ τοῦ τυχόντος. Ὁ σπόρος τῆς βοιχημίας, ἕνεκα τῆς ἐκτάκτου λεπτότητος αὐτοῦ, ὅπως βλαστήσῃ ἀπαιτεῖ λεπτοτάτην γῆν, σπείρεται δὲ ἐνωρὶς τὴν ἄνοιξιν ἐντὸς σπερματοδοχῶν φυλασσομένων ἐντὸς θερμοστέγων καὶ διατηρουμένων ἐν ἀτμοσφαιρᾷ σταθερῶς ὑγρᾷ. Τὰ διὰ τῆς σπορᾶς ἀναπτυσσόμενα φυτὰ ἀπὸ τῶν σπερματοδοχῶν μεταφυτεύονται ἐντὸς γαστρῶν περὶ τὸν Ἰούνιον, τὴν ἐπομένην δὲ ἄνοιξιν φυτεύονται εἰς τὸν ἀγρόν.

Πλεονεκτήματα τῆς βοιχημίας συγκριτικῶς πρὸς ἄλλα ὑφαντικὰ φυτὰ.

Δὲν δύναμεθα νὰ παρέλωμεν ἐν σιωπῇ τὰ ἄπαιρα πλεονεκτήματα ὅσα ἡ βοιχημία παρουσιάζει εἰς τὸν καλλιεργητὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἄλλων ὑφαντικῶν φυτῶν. Αὕτη εἶνε φυτὸν πολυετές ἐνῶ ἡ κάπναβις καὶ τὸ λῆνον θνήσκοντα κατ' ἔτος πρέπει νὰ σπείρονται καὶ κατ' ἔτος. Ἡ κάπναβις καὶ τὸ λῆνον ἀπαιτοῦσι πλούσιον ἔδαφος καὶ ἐξάν-

ελαφροῦ, ἔνεκα δὲ τοῦ ἀρθύου φυλλώματός της δινεῖται παρὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος μέγα μέρος τῆς τροφῆς αὐτῆς· ἀφ' ἑτέρου ἡ ρίζα αὐτῆς βυθίζομένη βαθύως ἐν τῇ γῇ, ἀντλεῖ ἐν αὐτῇ σπουδαῖον ποσὸν ἀλκαλικῆς τροφῆς, ἀραιοῦ δὲ ἀπ' αὐτῆς σχετικῶς ὀλιγίστας ἀζωτούχους οὐσίας. Ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὴν παραδῶμεν μετὰ τῶν ἄλλων κλωστικῶν φυτῶν, διότι τὸ μὲν λῆνον, ἡ κόνναβις καὶ ὁ βάρβικξ δίδουσι μίαν μόνον συγκομιδὴν, ἡ δὲ βοιχηρὴ ὄσο τοῦλάχιστον, δύναται δὲ ἐν ταῖς θερμοῖς κλίμασι νὰ δώσῃ μέχρις ἕξ. Ἡ ἀπόδοσις αὕτη οὐδὲν ὅσον φανῆ ὑποθετικῇ, ἐάν εἴπωμεν ὅτι ἕκαστον φυτὸν κωνάθου ἐνα μόνον κυλὸν φέρει ἐνῶ ἡ περὶ τὴν πρόκειται κνίδη δίδει κατὰ ρίζαν πολλοὺς κυλοὺς συγχρόνως.

Τούτου τεθέντος δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ὡς συμπέρασμα: 1) ὅτι ὁ κτηματίας θὰ ἔχη μέγα πλεονέκτημα ἐκ τῆς καλλιέργειας ταύτης καθότι αὕτη εἶνε μᾶλλον οἰκονομικῇ (διότι δὲν σπεύρεται κατ' ἔτος)· 2) ὅτι τοῦ ἐδάφους ἐξαντλουμένου ὀλιγότερον θὰ χρειάζεται πολὺ μικρότερα ποσότης λιπάσματος· 3) ὅτι οὐσίας τῆς παραγωγῆς μεγάλης, θὰ παρουσιάζονται περισσότερα κέρδη.

Ἀποτελέσματα τῆς λιπάσεως ἐπὶ τῆς βοιχηρῆς.

Οἱ Σῆλαι διαφιλεστᾶτην χρητὴν ποιῶνται τῆς λιπάσεως εἰς πᾶσαν καλλιέργειαν καὶ δὴ καὶ τὴν τῆς βοιχηρῆς. Οὐχ ἥττον νομίζομεν ὅτι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δυνάμεθα ν' ἀπαλλαγῶμεν τῶν λιπασμάτων, καθότι ὡς ἐξηγήσαμεν ἤδη τὸ φυτὸν τοῦτο δὲν ἐξεντλεῖ τὸ ἔδαφος· ὡς παρατηρήσωμεν ἐν τούτοις ὅτι τὸ λίπασμα οὐδέποτε θὰ ἦνε ἀνωφελές καὶ ὅτι τὸ εἰσόδημα ἔσεται πάντοτε ἐν ἀμέσῳ ἀναλογία πρὸς τὰ χρησιμοποιούμενα λιπάσματα. Κατὰ τοὺς εἰδήμονας τὰ καταλληλότερα διὰ τὴν βοιχηρῆν λιπάσματα εἶνε τὰ ἀλκαλικά καὶ τὰ φωσφοροῦχα. Ἡ μεθ' ἑκάστην κοπὴν χρῆσις κόπρου στυλῶν καὶ τὰ ποτίσματα διὰ μίγματος ὕδατος, οὐρων

καὶ κοπρωδῶν οὐσιῶν εἶνε συντελεστικώτατα. Ἄριστα λιπάσματα εἶνε προστούτοις καὶ τὰ λείψανα ξύλων καὶ φύλλων.

Ἐνηργήσαμεν δοκιμὰς ἵνα ἴδωμεν ἐάν τὸ λίπασμα ἦνε ὠφέλιμον ἢ περιττὸν καὶ ἐβεβαιώσαμεν αὐξήσιν παραγωγῆς ἐν τῷ λιπασθέντι ἀγρῷ. Ἐὰν ὑγρά λιπάσματα ἐπιτυγχάνουσι κάλλιστα. Κατὰ τὴν τελευταίαν κοπὴν εἶνε καλὸν νὰ καλύπτωμεν δι' ἐλαφρᾶς ἐπιστρώσεως κόπρου τὸ ἔδαφος· τὸ μέτρον τοῦτο ἔχει κυρίως σκοπὸν νὰ προφυλάσῃ τὰ φυτὰ ἀπὸ τῶν παγετῶν τῶν καταλαμβάνόντων πολλάκις τὸν καλλιεργητὴν.

Ἐκκοπή.

Αἱ ἐκκοπαὶ εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πολλαὶ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ δύο μέχρις ἕξ κατ' ἔτος. Πρέπει δὲ νὰ γίνωνται αὗται πρὸ τῆς ἀνθίσεως, ἤτοι πρὸ τῆς τελείας ὠριμότητος διὰ νὰ ἐπιτυγχάνωνται ἴνες βιομηχανικαὶ, λεπτότεραι καὶ ἀρθυώτεραι· οὐδέποτε πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐκκοπαὶ πρὶν ἢ ὁ βλαστὸς φθάσῃ εἰς ὕψος 1 μέτρον μέχρις 1μ. 20, καὶ πρὶν ἢ λάβῃ χρωματισμὸν ἐρυθρομέλανα εἰς 15 ἑκατοστόμετρα ὑπὲρ τὸ ἔδαφος.

Πρέπει προσέτι νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὴν ὥραν τῆς ἐκκοπῆς δεόν νὰ κανονίζῃ οὐχὶ τὸ μῆκος τοῦ βλαστοῦ ἀλλ' ὁ βαθμὸς τῆς ὠριμότητος αὐτοῦ, εἶνε δὲ οὗτος ὠριμος πρὸς ἐκκοπὴν ὅταν μέχρι 15 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔχει χρῶμα ἐρυθρομέλαν καὶ ὅταν ἐξετάζοντες εὐρίσκωμεν τὴν ἵνα ἐσχηματισμένην εἰς πέντε ἕως ὀκτὼ ἑκατοστὰ τοῦ μέτρον κάτωθεν τοῦ ἀκροτελευταίου ὀφθαλμοῦ τοῦ βλαστοῦ. Δι' ὀλίγης ὑπομονῆς δυνάμεθα ἐπὶ τέλους νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τῆς παρουσίας ἢ τῆς ἀπουσίας τῆς ἰνὸς ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

Καὶ συνίσταται μὲν ἡ ἐργασία τῆς ἐκκοπῆς εἰς τὸ τέμνειν τοὺς βλαστοὺς διὰ κοπτεροῦ μαχαίριου παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους. Οἱ κεκομμένοι βλαστοὶ γίνονται δεμάτια καὶ ἀποξηραίνονται ἐντελῶς ἐκτιλλόμενοι εἰς τὸν ἥλιον. Ὅπως δὲ ἀποφύγωμεν τὴν ἐν χλωρῇ καταστάσει ἀποφύλλισιν αὐτῶν, ἥτις

θα ήτο κάπως διαπανηρά, άρκει μετά την άποξήρανσιν να κτυπώμεν κατά δράγματα τὰ δερμάτια.

Τὸ πρὸς έκκοπήν ὄργανον ἀνάγκη νὰ ἦνε κοπτερόν ἵνα ἡ τεμὴ ἐπουλοῦται ταχέως καὶ ἡ μεταγενεστέρη βλάστησις μὴ υποφέρει. Ὁ καλλιεργητὴς ὀφείλει νὰ φροντίζῃ ὅπως μὴ κάμπηται ὁ βλαστὸς καὶ ξηραϊνόμενος γυραίνῃ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ κόπτη ἐν καιρῷ ὑγρῷ, καθότι ἡ ἐπίδρασις τῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαιρας δύνανται νὰ προκαλέσῃ ζύμωσιν. Ἡ βοιγμηρία εἶνε φυτὸν ὑγροσκοπικώτατον, ὅθεν ἡ ἀποξήρανσις αὐτῆς δέον νὰ ἐνεργῆται ὅσα τὸ δυνατὸν ταχέως, ἵνα προφυλάσσωνται οἱ βλαστοὶ ἀπὸ τῆς ζυμώσεως, ἣτις ἤθελεν εἶσθαι σπουδαῖον πρόσκομμα εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἰνός. Μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν οἱ βλαστοὶ ἐγκαθοθεύονται εἰς ἀποθήκας ξηρὰς.

Ὁ ὑποστῆς ζύμωσιν βλαστὸς ἀναγνωρίζεται εὐκόλως· κοπτόμενος ἔχει ἐσωτερικῶς χροῖμα κίτρινον, ἐλαίου ταγγοῦ· αἱ ἴνες ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀπώλεσαν ἅπασαν τὴν ἐαυτῶν ἰσχύν. Τὸ χροῖμα τῶν καλῶς ξηρανθέντων βλαστῶν τῶν τριῶν εἰδῶν τῆς βοιγμηρίας ἔχει ὡς ἑξῆς. Τῆς χιονώδους βοιγμηρίας ὁ βλαστὸς εἶνε καστανόχραιοσ βαθύς, τῆς λευκῆς εἶνε μάλλον ὑπόλευκος, ὁ δὲ τῆς ὠρελίμου ἀνοικτὸς κίτρινόμικρος· εἰάν ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν ἦνε ἀρκετὰ ὠρμος ἔχει χροῖμα πρασινωπὸν, εἰάν δὲ ἦνε πολὺ ὠρμος τὸ χροῖμα αὐτοῦ εἶνε βαθύτερον.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν έκκοπῶν ποικίλλει ἀναλόγως τῆς φύσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ ἐδάφους, τῆς ὑγρασίας ἢ ξηρὰς καταστάσεως αὐτοῦ, τῆς ποιότητος τοῦ ὑπεδάφους, τέλος δὲ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ κλίματος. Ἐντεῦθεν γίνεται καταφανὴς ἡ διαφορὰ τοῦ ποσοῦ τῆς παραγωγῆς, ὅσοι δὲ προέβησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ φυτοῦ τούτου μὴ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰς περιστάσεις ταύτας ἀπεθαρρύνθησαν καὶ ἀπεγοητεύθησαν μὴ πραγματοποιήσαντες τὰς ἐλπίδας, ὅς εἶχον συλλάβει περὶ τῆς καλλιεργείας ταύτης.

Ἄλλ' ἤδη ἂς ὀρίσωμεν τὴν σχέσιν μεταξὺ τοῦ προϊόντος καὶ τῆς δαπάνης ἵνα ἐννοήσωμεν τὸ πλεονέκτημα τῆς καλλ-

λιεργείας ταύτης. Ἄς ὑποθέσωμεν συγκομιδὴν 60,000 χιλιόγραμμων (46,800 ὀκάδων) κλάδων χλωρῶν κατὰ ἐκτάριον (κατὰ δέκα στρέμματα). Μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν καὶ τὴν ἐκφύλλισιν θὰ ἔχωμεν ἐμπορεύσιμον πρᾶγμα 6,125 χιλιόγραμμα, εἰάν δὲ ὑποθέσωμεν δύο ἐκκοπὰς τὸ ἔτος δέον νὰ ὑπολογίσωμεν ἐπὶ τοῦ διπλασίου ποσοῦ ἤτοι ἐπὶ 12,250 χιλιόγραμμων ξηρὰς καὶ ἐκφυλλισμένης βοιγμηρίας, ἣτις πωλουμένη πρὸς 10 φράγκα τὰ 100 χιλιόγραμμα φέρει ἀκαθάριστον εἰσόδημα ἐκ φρ. 1225.

Τὰς δαπάνας τῆς παραγωγῆς τῶν 12250 χιλιόγραμ. ξηρὰς βοιγμηρίας δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν ὡς ἑξῆς :

Δύο ἀρώσεις	φρ.	18
Προμήθεια τοῦ φυτοῦ	»	50
Φύτευσις	»	6
Λίπανσις	»	120
Σκαλίσματα	»	75
Δύο ἐκκοπαὶ	»	50
Ἀποξήρανσις καὶ ἐκφύλλισις	»	6
Ἄρδευσις	»	50
Ἐνοίκιον τοῦ ἀγροῦ καὶ ἄλλα ἐξοδα	»	50

Ἐν ὅλῳ φράγκα 425

Ἄρα ὑπολείπεται καθαρὸν εἰσόδημα ἐκ φράγκων 800, ὅπερ τὴν ἐπόμενα ἔτη ἔσεται ἀνώτερον διότι δὲν θὰ ἐπιβαρύνηται μὲ ἐξοδα προμηθείας φυτοῦ καὶ ἐμφυτεύσεως αὐτοῦ, αἱ δὲ δαπάναι τῆς λιπάνσεως καὶ τῶν σκαλισμάτων ἔσονται ἐλάσσονες.

Ἄλλὰ τὸ καθαρὸν εἰσόδημα ἔσεται ἔτι ἀνώτερον εἰάν αἱ πρὸς ἀποχώρισιν τῶν ἰνῶν ἀπὸ τοῦ ξυλώδους μέρους τοῦ καυλοῦ προσπέθειται τῶν βιομηχανίων ἐπιτύχωσιν. Οὐχ ἥττον ἐκτὸς τοῦ ἐκ τῶν ἰνῶν τῶν ξηρῶν καυλῶν εἰσοδήματος δέον νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ὠρέλειαν, ἣν ὁ καλλιεργητὴς τῆς βοιγμηρίας δύνανται νὰ προσπορισθῇ καὶ ἐκ τῶν φύλλων, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι καὶ ὡς τροφή τῶν ζώων καὶ ὡς ἄριστον λίπασμα.

(ἔπεται συνέχεια)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΟΙΝΟΙ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις διατηρεῖ ἐπιστήμονας οἰνολόγους ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, οἵτινες πληροφοροῦσιν αὐτὴν ἐκάστοτε περὶ τῆς ζητήσεως καὶ τῆς καταναλώσεως τῶν διαφόρων οἴνων εἰς τὰς χώρας ταύτας, αἱ ἐκθέσεις δὲ αὐτῶν δημοσιεύονται πρὸς γνῶσιν τῶν Ἰταλῶν οἰνοπαραγωγῶν. Ἐσχάτως ὁ ἐν Γερμανίᾳ Ἰταλὸς οἰνολόγος ἐπέστειλεν ἐκ Μονάχου λεπτομερῆ ἐκθέσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ σὺν ταῖς ἄλλοις ἀναφέρει περὶ τῆς μεγάλης διαδόσεως, ἣν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔλαβον οἱ Ἑλληνικοὶ οἴνοι ἐν Γερμανίᾳ· ἐκ τῆς ἐκθέσεως δὲ ταύτης ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς.

Ἡ σπουδία ἐν Γερμανίᾳ κατανάλωσις τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων ἀφίεται κυρίως εἰς τὸν ἐν Neckargemünd οἶκον τοῦ κ. J. F. Menzer, ὅστις ἔχει δύο μεγάλας ἀποθήκας τὴν μὲν ἐν Φραγκφούρτῃ, τὴν δὲ ἐν Βερολίνῳ· εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φριδερίκου Κερόλου Οἰ, ἔχοντος ἀποθήκας ἐν Μονάχῳ, Μανχάϊμ καὶ Βερτσβούργῳ· καὶ τέλος εἰς τὸν οἶκον τῶν Ziegler καὶ Gross, διατηροῦντος ἀποθήκας ἐν Κονστανζ (Βάδεν) καὶ Kreuzlingen (Ἑλβετία). Ἐκ καταστήματα ταῦτα εἰσάγουσι τοὺς οἴνους κυρίως διὰ Ῥοτερδάμης καὶ Ἀμβούργου. Ἐκ τῶν μελάνων ξηρῶν οἴνων τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ καταναλίσκεται κυρίως ὁ *Καμαρίτης* τῆς Θήρας, ὅστις ἀναλυθεὶς εὐρέθῃ περιέχων

Ἐίδικόν βάρος	0,9962	
Οἰνόπνευμα βεβαιωθὲν δι' ἀποστάξεως	12,49	ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν
Ὁξύτητα ἐν συνόλῳ	7,57	» » χιλίαις
Ἐκχύλισμα	31,24	» » »

Ὁ οἴνος οὗτος εἶνε μᾶλλον ἐρυθρὸς, καθαρὸς δὲ καὶ ὑπόγλυκος· ἔχει ὀλίγον ἄρωμα καὶ πολλὴν σύστασιν (corps)· πωλεῖται δὲ πρὸς μάρκην 1.80 (δρχ. χαρτίνους 2.65) κατὰ φιάλην.

Ἄλλος μέλας οἴνος Θεραϊκὸς εἶνε ὁ ἐπικαλούμενος τοῦ *Βάχου*. Ἡ ἀνάλυσις αὐτοῦ ἔδωκεν·

Ἐίδικόν βάρος	0,9928	
Οἰνόπνευμα βεβαιωθὲν δι' ἀποστάξεως	17,17	ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν

Ὁξύτητα ἐν συνόλῳ	6,102	» » χιλίαις
Ἐκχύλισμα	33,36	» » »

Ὁ οἴνος τοῦ Βάχου εἶνε ἐρυθρὸς, λίαν οἰνοπνευματοῦχος, ἂν καὶ εὐάρεστος εἰς τὴν γεῦσιν καὶ ὁ λίαν ἀρωματικὸς καὶ λεπτός. Ἡ φιάλη περιέχει ἄρθρον ὑποστάθμην καὶ πωλεῖται πρὸς μάρκην 1 1/2.

Ἄλλοι Ἑλληνικοὶ οἴνοι τοῦ αὐτοῦ τόπου κυκλοφοροῦντες ἐν Γερμανίᾳ εἶνε ὁ *Morea Patrus* πωλούμενος πρὸς μάρκην 1.40 κατὰ φιάλην καὶ ὁ *Corinter-Cephallonia* πρὸς μάρκην 1.70.

Ἐκ τῶν κυκλοφορούντων Ἑλληνικῶν λευκῶν οἴνων εἶνε ὁ τοῦ Ἁγίου Πάλλου (;), ὅστις εἶνε ξηρὸς καὶ ἔχει χρῶμα ὀχρὸν κίτρινον καὶ γεῦσιν ἰδιάζουσαν, προσερχομένην ἐκ τοῦ ἠραιστειογενοῦς ἐδάφους, ἐφ' οὗ φύονται αἱ φέρουσαι αὐτὸν ἄμπελοι. Πωλεῖται δὲ ἀντὶ μάρκων 1.60 κατὰ φιάλην. Τοῦ αὐτοῦ τόπου εἶνε καὶ ὁ τοῦ Ὄρου *Ἐτος* τῆς Κεφαλληνίας καὶ ὁ τοῦ *Μυραθῶνος* τῆς Ἀττικῆς (ὁ τοῦ κ. Σκουζέ), οἵτινες πωλοῦνται πρὸς μάρκην 2.40 κατὰ φιάλην.

Ἐκ τῶν γλυκῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἶνε·

Ὁ Θεραϊκὸς τῆς *Καλλιπύτης*· ἄριστος οἴνος, ὅστις ἀναλυθεὶς ἔδωκεν·

Ἐίδικόν βάρος	1,0018	
Οἰνόπνευμα	18,03	ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν
Ὁξύτητα ἐν συνόλῳ	5,659	» » χιλίαις
Ἐκχύλισμα	58,93	» » »
Σταφυλοσάκχαρον	4,12	» » »

Ὁ οἴνος οὗτος εἶνε κίτρινος χροσίζων, καθαρὸς, λίαν οἰνοπνευματοῦχος γλυκίζων, μετὰ τινος ἐξόχτητος καὶ ἐλαφροῦς ἀρωματικὸς. Πλησιάζει κάπως τὸν ἀγγλικὸν τύπον τῆς *Μικράλλης*. Πωλεῖται δὲ πρὸς μάρκην δύο κατὰ φιάλην.

Ὁ λευκὸς μωσχάτος οἴνος τῆς Κεφαλληνίας ἀναλυθεὶς ἔδωκε·

Ἐίδικόν βάρος	1,0476	
Οἰνόπνευμα	14,10	ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν
Ὁξύτητα ἐν συνόλῳ	6,477	» » χιλίαις
Ἐκχύλισμα	160,71	» » »

Σταφυλοσάκχαρον 15,93 ἐπὶ τοῖς χιλίοις.

Ὁ οἶνος οὗτος ἔχει χρῶμα βαθύ κίτρινον χρυσίζον, εἶνε καθαρώτατος, ἀρωματικός, γλυκὺς μετὰ τινος ὀξύτητος καλυπτομένης ἄλλως ὑπὸ τοῦ πλεονάζοντος σακχάρου. Τὸ ἄρωμα αὐτοῦ εἶνε ὅλως ἴδιον καὶ λεπτότατον. Ἐν ἐνὶ λόγῳ εἶνε οἶνος ἐπιδόρπιος ἄριστος. Τιμᾶται δὲ ἀντὶ μάρκων 1,80 κατὰ φιάλην.

Ἄτερος οἶνος τοῦ τύπου τούτου εἶνε ὁ λευκὸς τῆς *Μορεμβασίας* (*Achaja-Malvasier* τῆς ἐν Πάτραις γερμανικῆς οἰνοποιίας), ὅστις ἀναλυθεὶς ἔδωκεν:

Εἰδικὸν βᾶρος	1,0436	
Οἰνόπνευμα	17,26	ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν
Ὁξύτητα ἐν συνόλῳ	6,03	» » χιλίοις
Ἐκχύλισμα	157,15	» » »
Σταφυλοσάκχαρον	17,01	» » »
Ἴχνη κόμμεως		» » »

Ὁ οἶνος οὗτος ἔχει χρῶμα βαθύ κίτρινον χρυσίζον, εἶνε δὲ καθαρώτατος, ἀλλ' ἔσως ὑπὲρ τὸ δέον γλυκὺς. Γεῦσιν δὲν ἔχει τόσον καθαρὰν, καθ' ἑσὸν μετὰ τὴν πόσιν ἐγκαταλείπει τὴν αἴσθησιν τοῦ κεκαυμένου, ἣτις προέρχεται ἐκ τῆς κατὰ τὴν παρασκευὴν προσθήκης μεγάλης δόσεως ἐβρασμένου γλεύκου. Δὲν ἐγκαταλείπει ὑποστάθμην ἐν τῇ φιάλῃ, ἣτις πωλεῖται πρὸς μάρκα 2,10.

Ὁ μᾶλλον οἰνοπνευματοῦχος οἶνος τοῦ τύπου τούτου εἶνε ὁ τῆς *Μαυροδάφνης* ἐρυθρὸς τῶν Πατρῶν (ὁ *Portweihnahlcher Wein* τῆς γερμανικῆς οἰνοποιίας τῶν Πατρῶν), ὅστις ἀναλυθεὶς ἔδωκεν:

Εἰδικὸν βᾶρος	1,0502	
Οἰνόπνευμα	18,72	ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν
Ὁξύτητα ἐν συνόλῳ	5,62	» » χιλίοις
Ἐκχύλισμα	166,85	» » »
Σταφυλοσάκχαρον	17,05	» » »

Ἡ μεγάλη ποσότης τοῦ οἰνοπνεύματος, ὅπερ περιέχει ὁ γενναῖος οὗτος οἶνος δὲν ἀποβαίνει δυσάρεστος εἰς τὴν γεῦσιν ἔ-

νεκκ τῆς ὑπερπλεοναζούσης σακχάρους, ἣτις καλύπτει τὴν δριμύτητα αὐτοῦ. Πωλεῖται δὲ ἀντὶ μάρκων 2,20 κατὰ φιάλην.

ὑπὸ τῶν ἄνω μνημονευθέντων οἰνοπόρων εἰσάγονται ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἕτεροι οἶνοι τοῦ τύπου τούτου, ὡς οἱ τῆς *Κεραλληνίας*, τοῦ *Ληξουρίου*, τῆς *Κορίνθου*, τῆς *Κρανέας*, ὁ *Gutland Malvasier* (τῆς γερμανικῆς οἰνοποιίας Πατρῶν), οἵτινες πωλοῦνται πρὸς 2 1/2 — 3 μάρκα κατὰ φιάλην.

Προσφέρονται δὲ οἱ οἶνοι οὗτοι καὶ εἰς κιβώτια περιέχοντα δώδεκα φιάλας ἀντὶ μάρκων 19 (φράγκων 23,75). Ἐντὸς τῆς Γερμανίας ἀποστέλλονται ταχυδρομικῶς ἀνὰ δύο φιάλαι ἐκ τῶν οἴνων τούτων ἐν μικροῖς κιβωτίοις, ἅτινα, ἐλεύθερα παντὸς ταχυδρομικοῦ ἢ ἄλλου βάρους, πωλοῦνται ἀντὶ πέντε μάρκων.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ σύνταξις τῆς «*Ἑλληνικῆς Γεωργίας*» ἀπαντᾷ εἰς τὰ ὑποβαλλόμενα αὐτῇ ζητήματα μόνον εἰς τοὺς ἐνυπογράφως ἀποτεινομένους συνδρομητὰς αὐτῆς, τοὺς πληρώσαντας δὲ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν. Οἱ ἔχοντες ἀνάγκη τῶν γνώσεων τῆς συντάξεως τῆς «*Ἑλληνικῆς Γεωργίας*» ὀφείλουσι πρωτίστως νὰ ἔχωσι πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ὅπως τὸ περιοδικὸν τοῦτο σύγγραμμα ζήτησιν καὶ καταστῆ χρήσιμον δεῖται συνδρομητῶν καὶ συνδρομητῶν οὐχὶ ἰδανικῶν.

Ἡ φυλλοξήρα ἐν *Θύγγαρῃ*. Ἐκ τῆς τελευταίας ἐκθέσεως περὶ τῶν προόδων τῆς φυλλοξήρας ἐν *Θύγγαρῃ* κατὰ τὸ 1885 ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ ἀσθένεια αὕτη τῆς ἀμπέλου ἀνεκαλύφθη καὶ εἰς ἑτέρους 146 δήμους ὥστε κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1885 ἦσαν ἐν ὅλῳ προσβεβλημένοι 396 δήμοι, ἐν οἷς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ περιφέρεια τῶν περιωνύμων ἀμπελώνων τοῦ *Τοκάϊ*. Ἡ ἔκτασις τῶν προσ-

βεβλημένων ἀμπελώνων ἀνέρχεται εἰς 280,000 στρέμματα, ἐξ ὧν οἱ ἡμίσεις εἶνε ἐντελῶς κατεστραμμένοι. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων μέτρων τὰ ὁποῖα ἡ κυβέρνησις ἔλαβεν ἐν καιρῷ πρὸς παρακώλυσιν τῆς προόδου τῆς φυλλοξήρας καὶ πρὸς καταπολέμησιν αὐτῆς εἶνε καὶ ἡ σύστασις τεσσάρων κυβερνητικῶν φυτωρίων ἀμερικανικῶν ἀμπέλων ἐν Szekesfehervar, Pöbör-tomplok, Szendro καὶ Pöer.

Ἄνοη ἐν τοῖς νοσοκομείοις. Ἐν τινι τῶν τελευταίων αὐτοῦ συνεδριάσεων τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῶν Πικρισίων ἀπεφάσισεν ἵνα εἰς τὸ μέλλον αἱ αἰθουσαι τῶν νοσοκομείων στολίζωνται δι' ἀνθοφόρων φυτῶν, καὶ ἵσον ἀπεδείχθη ὅτι τὰ ἀνόη εἶνε συντελεστικώτατον ψυχαγωγικὸν μέσον, ἐπιδρῶν σπουδαίως ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀσθενῶν.

Λευκανοίς τῆς βουβῆς. Αἱ τριανταφυλλεῖαι προσβάλλοντι ὑπὸ τινος κρυπτογόνου παρασίτου, τῆς δυσείμοτος σφαιροθήκης (Sphaerotheca ramposa), τὸ ὁποῖον εἶνε δυσεξόντως καὶ προξενεῖ σπουδαίας ζημίας εἰς τὰ περικαλλῆ ταῦτα φυτά. Εἰς τοὺς ὑγροὺς κήπους, ἢ καὶ ὅταν ἡ ἀνοιξίς συμπέσῃ νὰ ᾖνε ὑγρὰ, ἐπὶ τῶν φύλλων, τῶν βλαστῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν καλύκων τῶν τριανταφυλλεῶν πικρατηροῦνται κηλίδες λευκαὶ καὶ χροιάδεις προσομοιάζουσαι μὲ τὰς προξενουμένας ἐπὶ τῆς ἀμπέλου ὑπὸ τοῦ οἰδίου, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἄλλως ἢ λευκανοίς εὐρηται εἰς στενὴν συγγένειαν.

Αἱ κατὰ τὰς θερμότερας ἡμέρας τῆς ἀνοιξίως καὶ τοῦ θέρους ἐπικνηλημένοι θειώσεις περιορίζουσι πῶς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς λευκάνσεως, ἀποτελεσματικώτερον ὅμως φάρμακον ἀπεδείχθη τὸ φάντισμα τῶν προσβεβλημένων βλαστῶν διὰ διαλύσεως ἐνὸς μέρους θειικοῦ χαλκοῦ (γαλαζόπετρας) ἐντὸς δέκα μερῶν ὕδατος. Ἡ «Κηπουρικὴ Ἐπιθεώρησις τοῦ Βελγίου» συμβουλεύει ὡς ἀποτελεσματικὸν κατὰ τῆς λευκάνσεως καὶ τὸ ἐξῆς φάρμακον. Διαλύομεν ἐντὸς πεντήκοντα δραμίων ὕδατος 50 δράμια ἀσύεστου ἀναμιγνύοντες καὶ 50 δράμ. θείου· ἀκολουθῶς προσθέτομεν ὀλίγον κατ'ὀλίγον καὶ ἀναμιγνύομεν ἐν τῷ μίγματι 200 δράμ. ὕδατος. Τὴν διάλυσιν ταύτην θερμαίνομεν ἀναμι-

γνύοντες αὐτὴν διαρκῶς μέχρις ὅτου ἐξατμιζομένη ἀπολέσῃ τὰ δύο τρίτα αὐτῆς. Ἐκ τοῦ ἀφεψήματος τούτου ρίπτομεν δύο μεγάλα κοχλιάρια ἐντὸς μιᾶς ὁκτῆς ὕδατος ψυχροῦ, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἀναμιγνύομεν τὸ ἀφέψημα καλῶς. Διὰ τοῦ οὔτω παρασκευασθέντος μίγματος ραντίζομεν τὰς προσβεβλημένας τριανταφυλλεῖαι, ἄς τὴν ἐπομένην ἡμέραν δροσίζομεν διὰ καθαροῦ ὕδατος. Ἡ θεραπεία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται δις ἢ τρίς, μεθ' ἧς ἡ ἀσθένεια ἐκλείπει. Ἡ αὐτὴ ἀσθένεια προσβάλλει καὶ τὰς ροδοκινέας.

Ἐσοδεία σταφίδος καὶ σύκων τοῦ 1886. Ὁ μέχρι τέλους Ἰουνίου ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1886 ἐξαχθεῖς ἐξ Ἑλλάδος σταφιδοκαρπὸς ἀνέρχεται εἰς λίτρας 276,772,463· τὰ δὲ ἐξαχθέντα σύκα εἰς στατῆρας 234,493.

Τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ καθαρίζεται προχειρῶς ὡς ἐξῆς. Ἐπὶ τριῶν λίθων καὶ ἐντὸς δροσεροῦ ὑπογείου τίθεται ὄρθιον βυτίον (βυρέλι) ἄνευ πάτου ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους. Εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ καὶ παρὰ τὸν ἕτερον πᾶτον τοποθετεῖται κρουνοὺς (κάνουλα) παρὰ δὲ τὴν ἐσωτερικὴν ὀπήν αὐτοῦ μικρὸν δέμα ἀχύρου, ἀκολουθῶς δὲ στρώμα καλῶς πλυμένων χονδρῶν πετραδίων, ἐπὶ τῶν ὁποῖων τίθεται στρώμα τετριμμένων ξυλκνηθράκων, οἵτινες καλύπτονται δι' ἑτέρου στρώματος λεπτῆς καὶ πλυμένης ἄμμου· τέλος ἐπὶ ταύτης τοποθετοῦνται ἀρκετὰ μικρὰ καὶ καθαρῶτατα λιθάκια. Τὰ διάφορα ταῦτα στρώματα καταλαμβάνουσι τὸ τέταρτον περίπου τοῦ χώρου τοῦ βυτίου τὰ ἕτερα δὲ τρία τέταρτα πληροῦνται δι' ὕδατος, τὸ ὁποῖον διερχόμενον διὰ τῆς ἄμμου τῶν πετραδίων καὶ τοῦ ἀνθρακος ἐξέρχεται διὰ τοῦ κρουνοῦ ἐντελῶς καθαρὸν καὶ ἀβλαβές.

Ἐμπορικαὶ πληροφορίαι περὶ κίτρων τοῦ ἐν Βασιτιᾷ τῆς Ἑκδορσικῆς ὑποπροξένου τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ μόνον σημεῖα τῆς Κορσικῆς ἐνόη τὰ κίτρα παρασκευάζονται ἐν ἄλμη εἶνε ἡ Βασιτιᾷ, ἢ Ἰλ-Ροῦς καὶ τὸ Ἀγιατσιο.

Ἐπειδὴ ἡ ἐσοδεία ἐφέτος ἦτο ἐλλιπὴς αἱ τιμαὶ ἦσαν ὑψωμένοι. Ἐπωλήθησαν τὰ παστωμένα κίτρα παραδοτέα εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐντὸς βυτίων καὶ μέχρις 100 φρ. τὰ 100 χιλιό-

γραμμα. Ἐγένοντο πολλαὶ πωλήσεις διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν, τὸ ἐνκολλητόμενον δὲ ἀπώλητον προῖδν τῆς τελευταίας ἐσοδείας δὲν ὑπερβαίνει τὰς 100,000 χιλιόγραμ.

Τὸ ἐμπόριον τῶν παστῶν κίτρων εἶνε σχεδὸν ἅπην εἰς τὰς χεῖρας πέντε ἢ ἕξ οἴκων, οἵτινες ἐμπορεύονται ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν. Ὀλίγισται πράξεις γίνονται μὲ τὴν Ἰταλίαν, ἧς οἱ ζαχαροπλάσται καὶ οἱ διὰ τὰς εἰς Ἀμερικὴν ἀποστολὰς μεστῆται μέγχις ἐσχάτων ἐπρομηθεύοντο τὰ τετραγευμένα κίτρα ἐν Βασιτιῇ. Οὗτοι σήμερον προτιμῶσι νὰ προμηθεύωνται τὰ σακχαρωμένα (κάντιτα) κίτρα τῆς Κορσικῆς, τὰ ὅποια εἰς τὸ ἐξωτερικὸν προτιμῶνται καθ' ὅ ἐκλεκτότερα καὶ ἐφθηνότερα. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ὑπάρχουσιν εἰδικὰ ἐργαστήσια, ἐξ ὧν ἐν μόνον παράγει ἐτησίως περὶ τὰς 200,000 χιλιόγραμμα σακχαρωμένων κίτρων, τὰ ὅποια ἀποστέλλει ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ μέσου οἴκων τῆς Λιβόρνου καὶ τῆς Γενούης εἰς Ἀμερικὴν καὶ Ὀλλανδίαν.

Ἐν Βασιτιῇ τῇ 7)19 Ἰουλίου 1887.

Πριμαὲ κίτρων ἐν Λιβόρνῳ (ἐκ τοῦ Corriere Mercantile τῆς 5)17 Ἰουλίου).

Διὰ τὰ κίτρα τῆς Ἑλλάδος, παρὰδοτέα κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, προσφέρονται φράγκα 82—85 ἀνὰ 100 χιλιόγραμμα, κατὰ τὴν ποιότητά. Διὰ τὰ κίτρα τῆς Μεσσηνίας, παρὰδοτέα κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας, φρ. 87 τὰ 100 χγρμ. Διὰ τὰ τῆς Κορσικῆς, παλαιῆς ἐσοδείας, φρ. 110—150 τὰ 100 χγρμ.

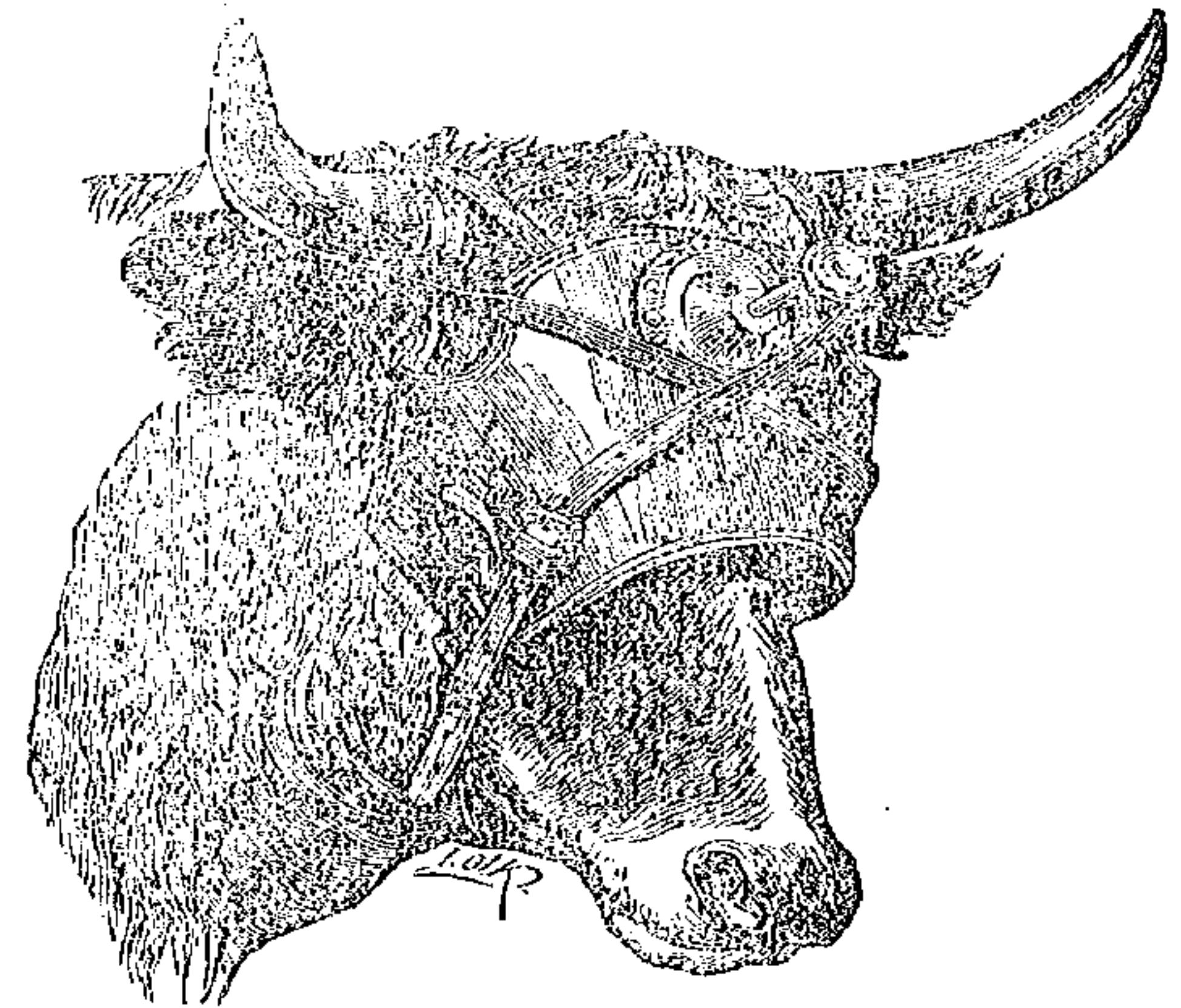
Ἡ τοῦ ἔτους τούτου ἐσοδεῖα προμηνύεται μετρία καὶ ἐν Καλαβρίᾳ καὶ ἐν Κορσικῇ, ἕνεκα τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα συμβάντων παγετῶν.

Πριμαὲ γεωργικῶν τινῶν προϊόντων, ἐν Τεργέστῃ τῇ 10)22 Ἰουλίου (ἐκ τῆς Rivista Mercantile).

Βάμβαξ Ἀμερικῆς	τὰ 100 χιλιόγραμ. φρ.	137—139
» Βάλου καὶ Μακεδονίας	» »	108—120
» Συρίας καὶ Κύπρου	» »	92—120
» Ἀρσῆς καὶ Λεβαδείας	» »	120—140

Πορτογάλια τῆς Πούλιος τὸ κιβώτιον	»	4—	11
» » Τάφφας » »	»	—	—
» » Σικελίας » »	»	7—	20
Ἐυλοκέρατα Κρήτης	τὰ 100 χιλιόγραμ. φρ.	10—	11
Συκκ. Καλαμῶν νέα	» »	24—	26
» Σμύρνης »	» »	40—	50
» Βρινησιῶν κατώτερα	» »	16—	20
Ἀμύγδαλα Πούλιος	» »	160—	170
» Σικελίας	» »	152—	154
» Πούλιος πικρά	» »	156—	160
Σταφίς ἐλεμές νέα	» »	26—	54
» Σάμου	» »	24	—
» Φωκίας καὶ Τσοσμῆ	» »	36	—
» Κερυνθιακὴ νέα	» »	46	—
» Σουλτανίνα νέα	» »	52—	60
» Λίπαρης	» »	70	—
Μαλλία Πελοποννήσου καὶ Μεσολογγίου	» »	236—	240
Μαλλία Ἀθηνῶν	» »	204—	230
» Βάλου, Θεσσαλονίκης	» »	250—	260
» Δαλματίας	» »	200	—
» Σκουτάρως	» »	230	—
Ἴλαιον κοινὸν Ἰταλικὸν	» »	76—	80
» ἐκλεκτὸν »	» »	96—	132
» Ἀνατολῆς, Ζακύνθου	» »	70—	80
Σάπων Κρήτης	» »	90	—
» Κερκύρας	» »	50—	66
Βαλκνίδια Σμύρνης ἐκλεκτὰ	» »	48—	54
» » μέτρια	» »	40—	44
» Ἀνατολῆς	» »	36—	52
» Πελοποννήσου καὶ Κόλπου	» »	32—	40
Θεῖον ἐν κόνει Ῥώμης καὶ Σικελίας	» »	13—	15
Θεῖον τριμμένον	» »	14 1/2—	16

Τιμήσεις των προς διατροφή του ανθρώπου χρησιμευόντων παντοίων κρεάτων, υπό Γ. Ν. Παπαίου, στρατιωτικού κτηνιάτρου, καθηγητού του στρατιωτι-

κού των εὐελπίδων σχολείου κτλ. Σύγγραμμα ἀπαραίτητον τοῖς ἀστυατροῖς καὶ τοῖς δημοτικαῖς ἄρχουσι, συγκείμενον ἐκ διακοσίων περίπου σελίδων σχήματος μεγάλου ὀγδόου, τιμώμενον δραχμῶν τεσσάρων καὶ εὐρισκόμενον παρὰ τῆς συγγραφεῖ (Ἰδῆς Σταθίου) καὶ ἀπασι τοῖς βιβλιοπωλείαις.

ΕΣΤΙΑ

Σύγγραμμα περιοδικὸν ἐκδοθήμενον ἐν Ἀθήναις κατὰ Κυριακὴν (Γραφεῖον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταθίου, ἀριθ. 52).

Ἔχει ἐκλεκτὴ καὶ ποικίλη: μυθιστορίαι, θεατρίματα, βιογραφίαι, ἐπιστημονικά, ἐκπαιδευτικά καὶ ἠθικογραφικά, περιηγήσεις, κληρονομικά, πολιτικὰ, στατιστικά, ἱστορικά, γῆθη καὶ ἔθιμα, φιλολογικά, ποιήματα, ἀνέκδοτα, παικίλια κτλ. — Ἐκαστον φύλλον τῆς «Ἑστίας» συνοδεύεται καὶ ὑπὸ Δελτίου ἐκ τεσσάρων σελίδων, περιέχοντος εἰκόνα τῆς προῆμν φιλολογικῆς κινήσεως, ποικίλας ἀρχαιολογικῆς, ἐπιστημονικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς εἰδήσεις, τῆς κυριωτέρας πολιτικῆς εἰδήσεις ἐξ Ἑλλάδος, γραμματιστικά, κτλ.

Συνδρομὴ ἐτησίαι καὶ προπληρωτέαι

Ἐν Ἑλλάδι φράγκ. 12. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκ. 20.

Ἡ συνδρομὴ ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου.

Ἡ πληρωμὴ τῆς συνδρομῆς γίνεται διὰ χρητονομισμάτων τῶν ἐλληνικῶν ἢ ἄλλων τραπεζῶν, γραμματοσήμων ἐλληνικῶν, γαλλικῶν καὶ ἀγγλικῶν, τοκομεριδίων τῶν διαφόρων ἐλληνικῶν δανείων καὶ ἐλληνικῶν τραπεζῶν, συναλλαγματικῶν, χρυσῶν, χαρτίων βωσσιτικῶν ρουβλίων, αὐστριακῶν φιορινίων, καὶ ἄλλων ἀξίων, ἀποστέλλεται δ' ἐν ἐπιστολῇ συστημένη, ἢ καταβάλλεται παρὰ τοῖς ἀνταποκριταῖς τῆς «Ἑστίας», ὅπου ὑπάρχουσι τοιοῦτοι,

Τιμαὶ σταφίδων ἐν Μασσαλίᾳ 11)23 Ἰουλίου.

Ἡ ἀγορὰ διήλθε κατὰ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα ἠσυχῶς, ἐπομένως αἱ τιμαὶ ἐκάμθησαν πῶς. Αἱ τελευταῖαι τιμαὶ ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Κορινθιακὴ	τὰ 100	χιλιογραμ.	φρ.	35 1/2
Θυρῶν	"	"	"	39 1/2
Τσεσμέ μαύρη	"	"	"	44 1/2
Σάμου μαύρη	"	"	"	40
" μοσχάτη	"	"	"	33 1/2
Βουρλών ξανθὴ	"	"	"	34 1/2

Τιμαὶ σταφίδων ἐν Σέττη 12)24 Ἰουλίου.

Ἄν καὶ οἱ μέλανες οἶνοι εἶνε ὑποτετιμημένοι αἱ σταφίδες ἀδικαιολογήτως εὗρηνται ὑπερτιμημένοι ἀπὸ δύο ἤδη μηνῶν, αἱ δὲ τιμαὶ εἶνε ὑποστηριγμένοι μεθ' ὄλην τὴν ἀδράνειαν καὶ τὴν ἔλλειψιν πρῶξεων ἐκ μέρους τῶν κατασκευαστῶν οἴνων ἐκ σταφίδος,

Σήμερον τὸ διαμέρισμα τῆς Σέττης δὲν ἐπιδρᾷ πλέον σπουδαίως ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν σταφίδων, ὅπερ κατέστη σπουδαιότατον ἐν Παρισίοις, Ρουένῃ, Ἀβρῇ, Νάντη καὶ Βορδώ. Τιμαὶ ἐν Σέττη σημειοῦνται αἱ ἑξῆς:

Κορινθιακὴ	τὰ 100	χιλιογραμ.	φρ.	53—54
Θυρῶν	"	"	"	40
Σάμου μαύρη	"	"	"	42—43
Τσεσμέ	"	"	"	45—46
Ἀιδινίου	"	"	"	42
Σάμου μοσχάτη	"	"	"	34—36
Ἀλεξανδρέττης	"	"	"	36—38
Βουρλών	"	"	"	38
Βεγλερτζέρ	"	"	"	36

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΧΗΜΕΙΑΣ
ὑπὸ Α. Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς χημείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

Μέρος πρῶτον—Ἀμέταλλα στοιχεῖα. Τιμᾶται δρχ. 15.

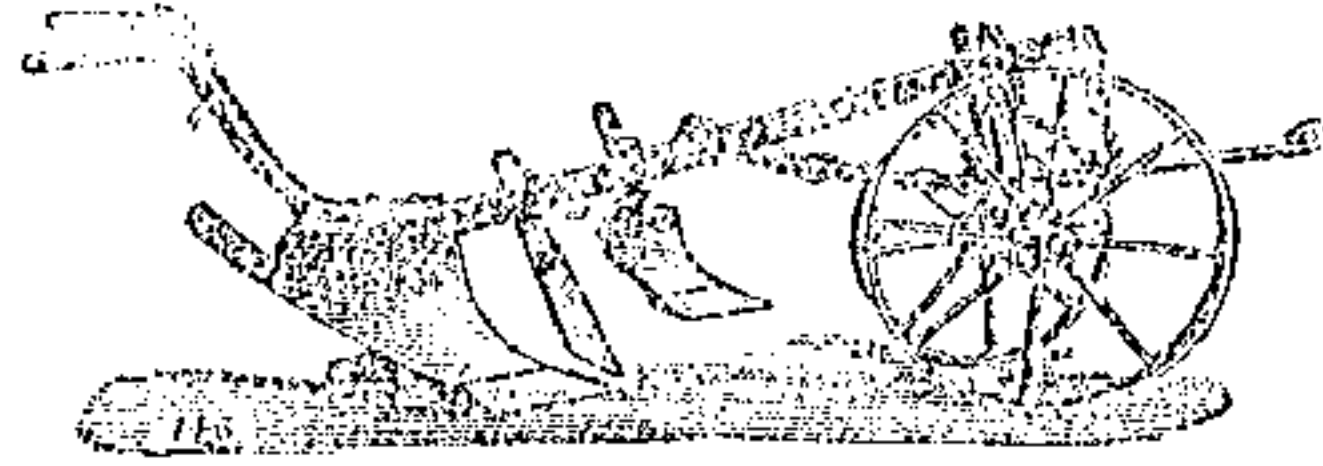
Εὗρηται παρὰ τῷ ἐκδότη Καρὸλῳ Μπέκ' ὁδὸς Ἐρμού, Ἀθήνας.

ΡΑΝΣΟΜΣ, ΣΙΜΣ και ΓΕΦΦΕΡΙΣ

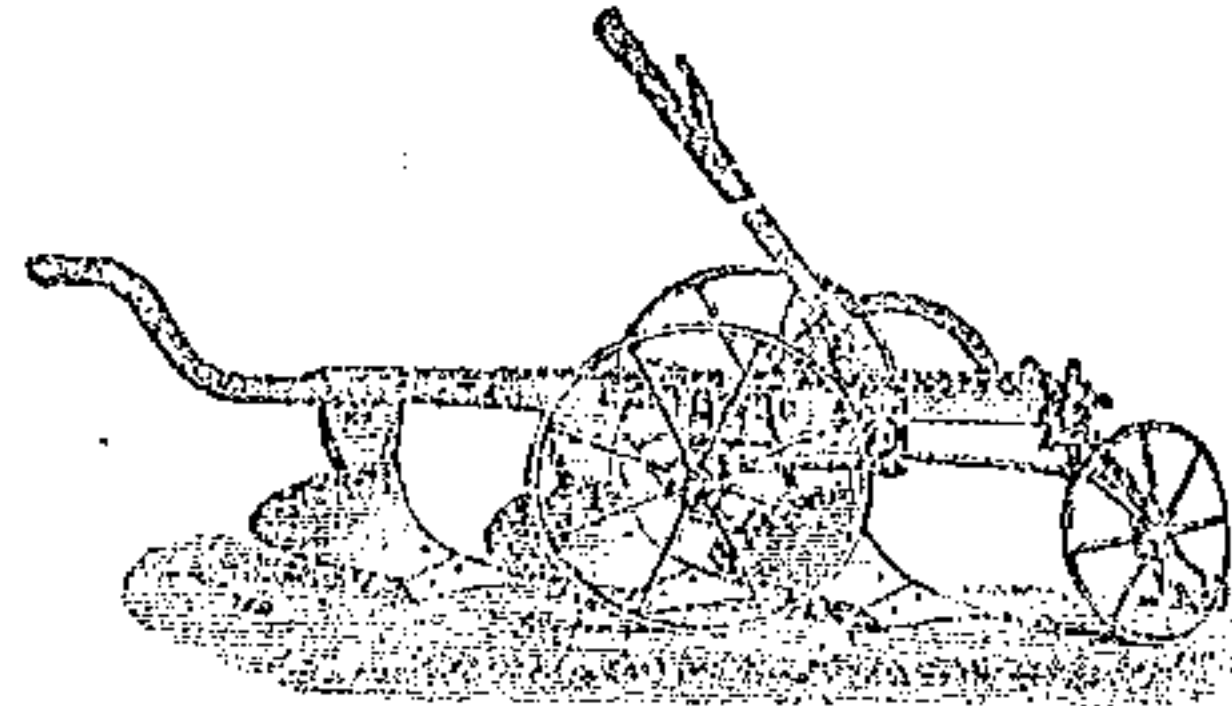
ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ.

(Διεθύνουσες—Hansomes, Sims & Jefferies Ltd. Orwell works, Ipswich, ENGLAND
Και 9, Gracechurch St. LONDON)

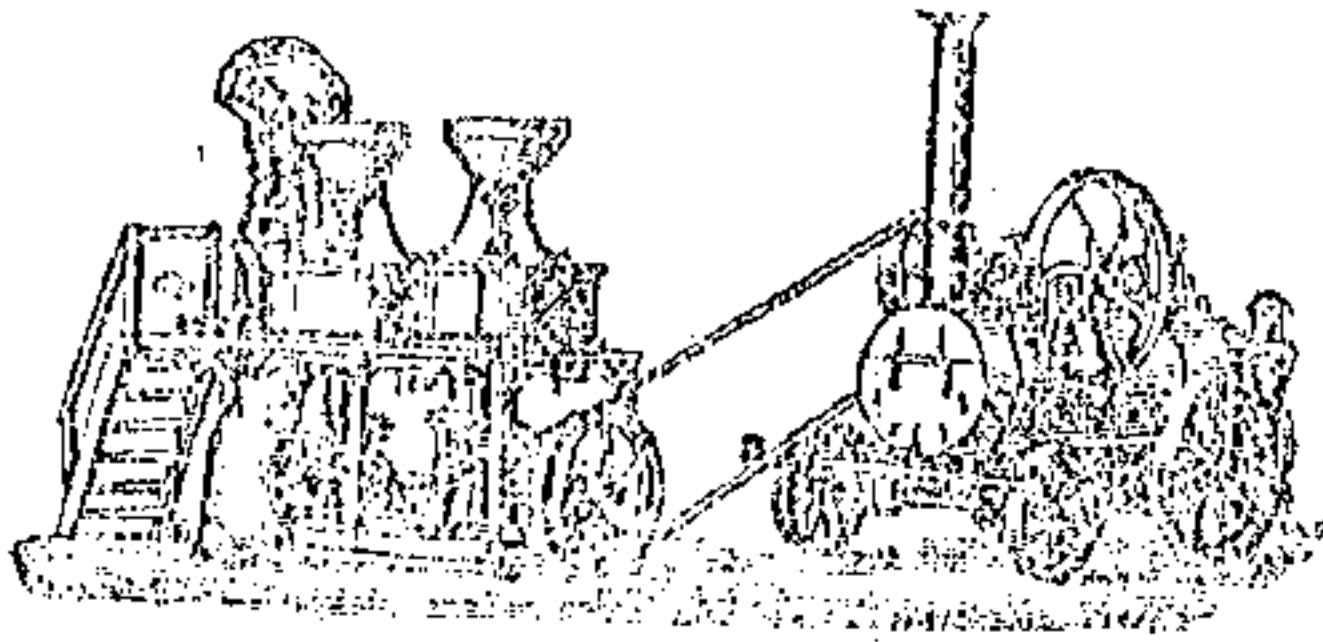
Τα εργατήρια των κκ. Ράνσους, Σίμς και Γέφφερις ιδρύθησαν πρὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος (1789) καὶ ἔχουσιν ἔκτασιν 52 στρεμμάτων καὶ ἀπασχολοῦσι 1200 ἕως 1400 ἑργάτας. Αἱ ἐν αὐτοῖς κατασκευαζόμεναι γεωργικαὶ μηχαναὶ γρηγοροῦνται εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς οἰκουμένης καὶ ἐμνήθησαν διὰ τῶν ἀνωτέρων βραβείων εἰς πᾶσας τὰς διεθνεῖς ἐκθέσεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν ἑθνικῶν χωρῶν. Ὁ πλήρης μετὰ εἰκόνων κατάλογος καὶ τὸ τιμολόγιον τοῦ μηχανουργείου τούτου ἀποστέλλονται δωρεάν τῇ αἰτήσει.

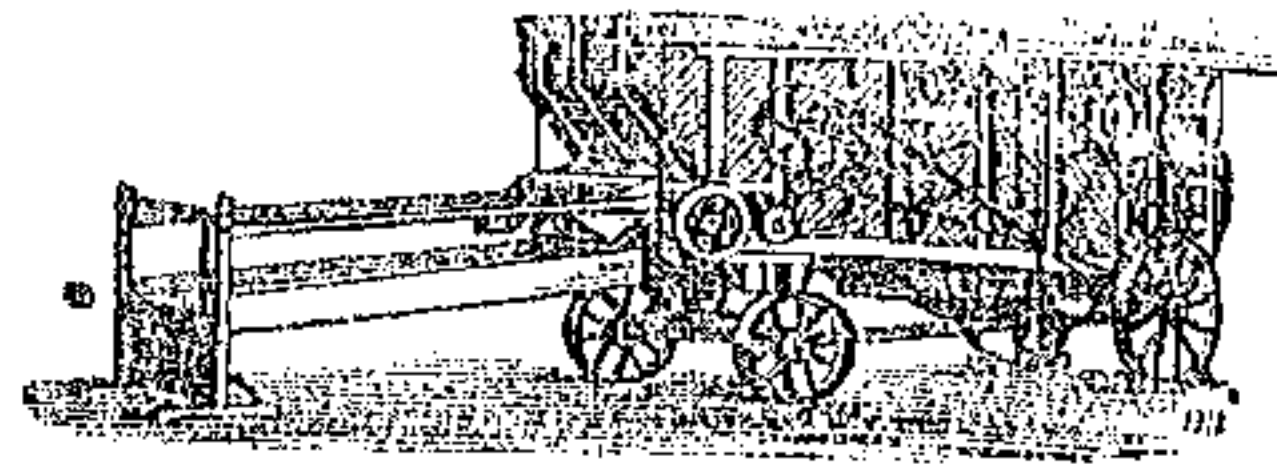
Ἄροτρα παντὸς εἴδους καὶ διὰ πᾶν ἔδαφος.

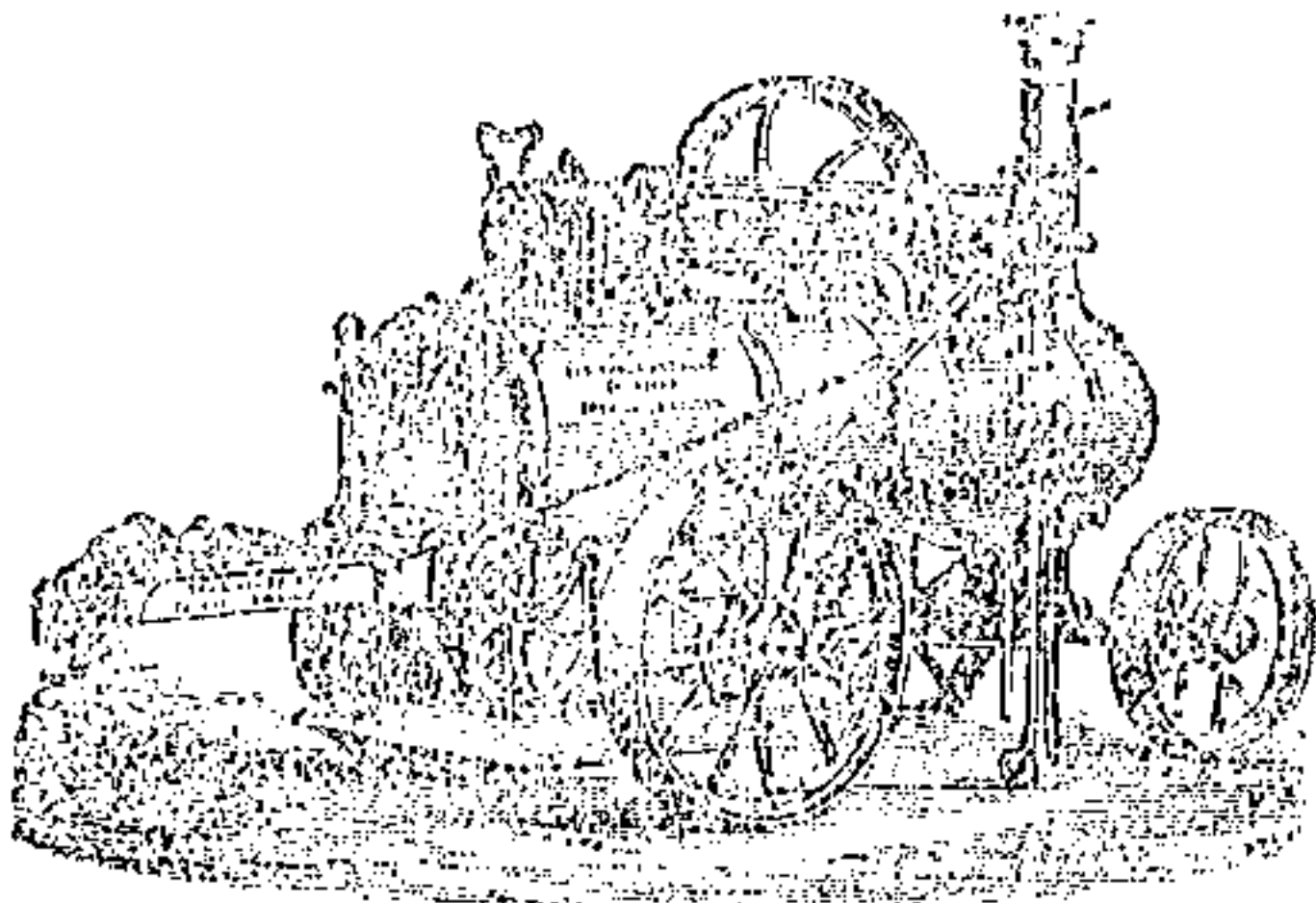
Διῦρια καὶ πολυῦρια ἄροτρα, δι' ὧν ἔχειται χάρεταί μεγίστη οικονομία χρόνου καὶ χρήματος.

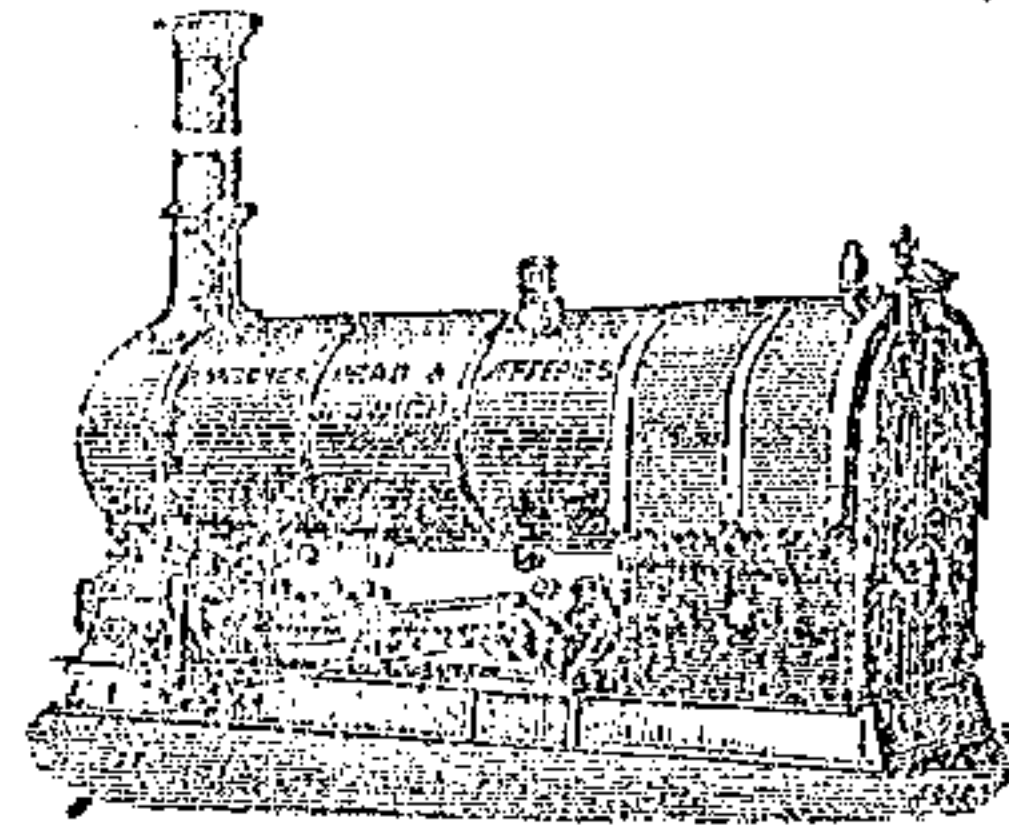
Ἀλιεργήματα δι' ἀγρικήν καὶ χωρία. Γίνονται δεκτὰ παραγγελλόμενα πρὸς κατ' ἰδίαν πλῆρων καὶ μεγάλων ἀλιεργημάτων.

Ἀλιεργήματα μηχαναὶ κινούμεναι δι' ἀρῆ μετὰ ἢ ἀνευ ἐξαρτήματος πρὸς λειτουργίαν τοῦ ἀγροῦ.

Ἀεριομηχαναὶ φορητὰ θερμαινόμενα διὰ γαιανθράκων, ξύλων, ἢ ἀγύρων.

Ἀεριομηχαναὶ σύνθετοι φορητὰ, ἡμικίνητοι καὶ στάσιμοι.